

RAPORT O STANIE GMINY BORZYTUCHOM

ZA 2025 ROK

Gmina Borzytuchom

Borzytuchom, 2026

*Szanowni Państwo,
Mieszkańcy Gminy,*

Przedkładam Państwu „Raport o stanie Gminy” za miniony rok – dokument podsumowujący działalność samorządu, realizację najważniejszych zadań oraz kierunki rozwoju naszej wspólnoty lokalnej.

Miniony rok był czasem intensywnej pracy, licznych wyzwań, ale również konkretnych efektów działań podejmowanych na rzecz mieszkańców. Realizowaliśmy inwestycje poprawiające jakość życia, rozwijaliśmy infrastrukturę drogową, oświatową i społeczną, wspieraliśmy lokalne inicjatywy oraz dbaliśmy o stabilność finansową gminy. Wszystkie podejmowane działania miały jeden nadrzędny cel – tworzenie nowoczesnej, bezpiecznej i przyjaznej gminy.

Raport przedstawia najważniejsze informacje dotyczące funkcjonowania samorządu, w tym realizacji polityk, programów i strategii, wykonania uchwał Rady Gminy oraz sytuacji finansowej. Dokument ten stanowi nie tylko podsumowanie minionego roku, ale również źródło wiedzy o kierunkach dalszego rozwoju naszej gminy.

Dziękuję Radzie Gminy, pracownikom Urzędu, jednostkom organizacyjnym, sołtysom, organizacjom społecznym oraz wszystkim mieszkańcom za zaangażowanie, współpracę i wkład w rozwój naszej wspólnoty. Wierzę, że dzięki wspólnym działaniom będziemy nadal skutecznie odpowiadać na potrzeby mieszkańców i konsekwentnie realizować cele służące rozwojowi gminy.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z raportem.

Z wyrazami szacunku

***Wójt Gminy Borzytuchom
Jarosław Garbicz***

Spis treści:

1. Wstęp	5
2. Ogólna charakterystyka gminy	6
2.1 Informacje ogólne.....	6
2.2 Zarządzanie Gminą	7
3. Analiza finansów gminy.....	10
3.1 Dochody.....	10
3.2 Wydatki.....	14
3.3 Zadłużenie.....	16
4. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	17
5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	22
5.1 Strategia Rozwoju Gminy Borzytuchom na lata 2023-2030.....	23
5.2 Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Bytowa na lata 2022-2023	23
5.3 Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Borzytuchom na lata 2021-2025	24
5.4 Gminny Program Wspierania Rodziny.....	24
5.5 Program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2025 r.”	25
5.6 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030.....	25
5.7 Program „asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla jednostek samorządu terytorialnego- edycja 2025	26
5.8 Program „opieka wytchnieniowa” dla jednostek samorządu terytorialnego -edycja 2024	27
5.9 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025	28
5.10 Program Fundusze Europejskie na pomoc żywnościową 2021-2027 Program 2025 ..	29
5.11 Roczny Program Współpracy Gminy Borzytuchom z Organizacjami Pozarządowymi .	29
5.12 Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Borzytuchom na lata 2021-2026.....	32
5.13 Program Opieki Nad Zwierzętami Bezdomnymi.....	32
5.14 Program „Czyste powietrze”	33
5.15 Program „Ciepłe mieszkanie”	34
6. Gospodarka odpadami	34
7. Zagospodarowanie przestrzenne	41
8. Inwestycje gminne.....	42

8.1 Pozyskiwanie środków zewnętrznych i realizacja inwestycji w 2025 roku	44
8.2 Fundusz sołecki 2025 r.....	46
9. Realizacja Uchwał Rady Gminy.....	49
10. Oświata w Gminie	52
11. Promocja.....	53
12. Zapewnienie bezpieczeństwa w gminie	55
13. Działalność GBiOK w Borzytuchomiu	56
14. Analiza Szans i Ryzyka.....	62
14.1 Szanse rozwojowe	63
14.2 Ryzyka i zagrożenia	64
14. Macierz priorytetów.....	65
15. Podsumowanie	67

1. Wstęp

Raport o stanie Gminy Borzytuchom za 2025 rok został przygotowany jako syntetyczne podsumowanie działalności Wójta Gminy Borzytuchom oraz funkcjonowania samorządu w minionym roku. Dokument obejmuje najważniejsze obszary działania gminy, w szczególności realizację budżetu, inwestycji, polityk, programów i strategii, gospodarkę przestrzenną, oświatę, pomoc społeczną, gospodarkę komunalną, ochronę środowiska, bezpieczeństwo publiczne, współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz zarządzanie mieniem komunalnym. Obowiązek przedstawienia raportu wynika z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym wójt co roku przedstawia radzie gminy raport obejmujący podsumowanie działalności w roku poprzednim.

Rok 2025 był dla Gminy Borzytuchom okresem intensywnej pracy organizacyjnej, inwestycyjnej i społecznej. Samorząd realizował zadania bieżące służące codziennemu funkcjonowaniu mieszkańców, a jednocześnie prowadził szereg przedsięwzięć rozwojowych, których celem było podniesienie jakości życia, poprawa dostępności usług publicznych oraz wzmacnianie potencjału gminy na kolejne lata.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. Gmina Borzytuchom liczyła 3629 mieszkańców. Struktura demograficzna gminy wskazuje na istotny udział osób w wieku produkcyjnym oraz znaczącą grupę dzieci i młodzieży, co potwierdza potrzebę dalszego inwestowania w edukację, opiekę nad najmłodszymi, infrastrukturę społeczną i mieszkaniową.

W 2025 roku gmina prowadziła aktywną politykę inwestycyjną. Realizowano między innymi zadania związane z budową przedszkola, żłobka, modernizacją oświetlenia, przebudową i modernizacją dróg, termomodernizacją budynku Urzędu Gminy i GOPS, tworzeniem placówki Senior+, budową mieszkań wspomaganych, modernizacją przestrzeni rekreacyjnych oraz rozwojem infrastruktury energetycznej.

Istotnym elementem działalności samorządu była również troska o stabilność finansową gminy. Dochody ogółem w 2025 roku wyniosły 36 863 192,45 zł, natomiast wydatki ogółem 37 408 372,22 zł. Szczególnie ważne znaczenie miało pozyskiwanie środków zewnętrznych, które umożliwiły realizację znacznej części inwestycji bez nadmiernego obciążania budżetu gminy.

Raport pokazuje również, że Gmina Borzytuchom konsekwentnie realizowała zadania z zakresu oświaty, pomocy społecznej, bezpieczeństwa, gospodarki odpadami oraz współpracy z mieszkańcami i organizacjami społecznymi. Działania te miały charakter zarówno bieżący, jak i strategiczny - odpowiadały na aktualne potrzeby mieszkańców, ale jednocześnie przygotowywały gminę do wyzwań kolejnych lat.

Niniejszy raport stanowi podstawę do debaty nad stanem gminy oraz do oceny kierunków dalszego rozwoju. Jego celem jest nie tylko przedstawienie danych i wykonanych zadań, ale również pokazanie, w jakim miejscu znajduje się Gmina Borzytuchom, jakie posiada atuty, z jakimi wyzwaniami się mierzy oraz jakie działania powinny być kontynuowane w przyszłości.

Wyrażam nadzieję, że informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom

naszej gminy do pozyskania większej wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat rozwoju gminy. Z przyjemnością przedkładam Radzie Gminy Borzytuchom i wszystkim mieszkańcom naszej gminy „Raport o stanie gminy za 2025 rok”.

2. Ogólna charakterystyka gminy

2.1 Informacje ogólne

Gmina Borzytuchom zajmuje powierzchnię ok. 109 km². Dominującą formą użytkowania terenu są lasy, które zajmują ponad 50% powierzchni gminy, oraz użytki rolne, które stanowią około 40% powierzchni. Nieco ponad 2% terenu zajmują wody. Znaczna część obszaru gminy znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” oraz jego otuliny. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Borzytuchom na lata 2023-2030, powierzchnia Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” na terenie gminy wynosi 4 448,09 ha, natomiast jego otulina obejmuje 6 415,91 ha.

Teren gminy podzielony jest na 8 sołectw, a sieć osadniczą tworzą miejscowości: Borzytuchom, Chotkowo, Dąbrówka, Jutrzenka, Krosnowo, Niedarzyno, Osieki, Struszewo oraz miejscowości Kamieńc i Ryczyn.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. Gminę Borzytuchom zamieszkiwało **3629 osób** na pobyt stały. W porównaniu z rokiem 2024, kiedy liczba mieszkańców wynosiła 3590 osób, oznacza to wzrost o **39 osób**, czyli o około **1,09%**. Gęstość zaludnienia wynosiła około **33 osoby na km²**.

Wśród mieszkańców gminy było **1830 mężczyzn** oraz **1799 kobiet**, co oznacza, że mężczyźni stanowili około **50,43%** ogółu mieszkańców. W strukturze wiekowej gminy 932 osoby znajdowały się w wieku przedprodukcyjnym, 2182 osoby w wieku produkcyjnym, a 515 osób w wieku poprodukcyjnym.

Największą miejscowością gminy pozostaje Borzytuchom, liczący 1441 mieszkańców. W Dąbrówce zamieszkiwało 665 osób, w Niedarzynie 319, w Osiekach 257, w Jutrzence 239, w Chotkowie 230, w Struszewie 229, w Krosnowie 195, w Ryczynie 31, a w Kamieńcu 23 osoby.

W 2025 roku w gminie urodziło się **39 dzieci**, natomiast zarejestrowano **31 zgonów**. W porównaniu z rokiem 2024, kiedy odnotowano 51 urodzeń, liczba urodzeń była niższa o 12, tj. o około 23,5%. Liczba zgonów wzrosła z 28 w 2024 r. do 31 w 2025 r.

W 2025 roku zawarto **20 małżeństw**, w tym **11 ślubów wyznaniowych** oraz **9 ślubów cywilnych**. Wydano również **412 dowodów osobistych**. W zakresie przemieszczania ludności w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. odnotowano łącznie **211 czynności** obejmujących zameldowania, wymeldowania, zgłoszenia wyjazdu na pobyt stały lub czasowy oraz zgłoszenia powrotu z pobytu czasowego.

Organem stanowiącym Gminy Borzytuchom jest **Rada Gminy Borzytuchom**, licząca 15 radnych. Organem wykonawczym jest **Wójt Gminy Borzytuchom**, który wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy w Borzytuchomiu.

Na terenie gminy funkcjonują trzy podstawowe jednostki organizacyjne:

1. Gminna Biblioteka i Ośrodek Kultury w Borzytuchomiu,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borzytuchomiu,
3. Zespół Szkół w Borzytuchomiu.

Gmina Borzytuchom jest udziałowcem Zakładu Zagospodarowania Odpadów Sierzno Sp. z o.o. Zgodnie z informacją o stanie mienia komunalnego, gmina posiada **1472 udziały o wartości 100,00 zł każdy** w tej spółce.

W 2025 roku Gmina Borzytuchom kontynuowała współpracę w ramach organizacji i stowarzyszeń wspierających rozwój lokalny i regionalny, w szczególności:

1. Związku Gmin Pomorskich z siedzibą w Gdańsku,
2. Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Rybacka Pojezierze Bytowskie”,
3. Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Dorzecze Słupi”.

Współpraca w ramach tych organizacji stanowi ważny element działań gminy w zakresie rozwoju lokalnego, pozyskiwania środków zewnętrznych, realizacji projektów partnerskich oraz wzmacniania aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców.

W 2025 roku Gmina Borzytuchom podjęła również istotne działania w zakresie rozwoju lokalnej energetyki obywatelskiej i odnawialnych źródeł energii. Rada Gminy Borzytuchom wyraziła zgodę na utworzenie i przystąpienie Gminy Borzytuchom do spółdzielni energetycznej pod nazwą „Spółdzielnia Energetyczna w Gminie Borzytuchom” z siedzibą w Borzytuchomiu. Utworzenie spółdzielni energetycznej stanowi ważny krok w kierunku zwiększania niezależności energetycznej gminy, racjonalizacji kosztów zakupu energii elektrycznej oraz lepszego wykorzystania lokalnego potencjału odnawialnych źródeł energii. Działanie to wpisuje się w strategiczne kierunki rozwoju gminy, obejmujące poprawę efektywności energetycznej, ograniczanie kosztów bieżących oraz wzmacnianie bezpieczeństwa energetycznego obiektów komunalnych.

2.2 Zarządzanie Gminą

Organem stanowiącym i kontrolnym gminy jest Rada Gminy Borzytuchom, którą tworzy 15 wybranych przez mieszkańców radnych. Wójt Gminy Borzytuchom pełni funkcję organu wykonawczego i wykonuje uchwały rady gminy. Wójtem Gminy Borzytuchom od dnia 04.06.2024 r. jest Jarosław Garbicz. Przewodniczącym Rady Gminy jest Maciej Lisowski a wiceprzewodniczącym Jarosław Cierniak.

1. Radni kadencji 2024 – 2029 z podziałem na komisje wg stanu na 31.12.2025 r.

KOMISJA:	SKŁAD RADNYCH
GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ I FINANSÓW	Marcin Gut - Przewodniczący Grzegorz Dziemianko – Z-ca Przewodniczącego Jarosław Cierniak - Członek Anna Lipska - Członek Bartłomiej Sokołowski - Członek Jan Szariak - Członek Katarzyna Wróblewska - Członek
OŚWIATY, KULTURY I SPORTU	Weronika Myszkowska- Przewodnicząca Anna Lipska – z-ca Przewodniczącego Karolina Bożek - Członek Grzegorz Dziemianko - Członek Krzysztof Kądziała- Członek Mateusz Maślona - Członek Dorota Penk - Członek
SKARG, WNIOSKÓW I PETYCJI	Lucyna Kosowska - Przewodnicząca Katarzyna Wróblewska – z-ca Przewodniczącego Weronika Myszkowska - członek
REWIZYJNA	Bartłomiej Sokołowski - Przewodniczący Dorota Penk – Z-ca Przewodniczącego Krystyna Lindstädt-Cichosz - członek
DO SPRAW DRÓG GMINNYCH ORAZ ANALIZY STANU BEZPIECZEŃSTWA NA DROGACH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA OBSZARZE GMINY BORZYTUCHOM (KOMISJA DORAŻNA)	Jan Szariak - Przewodniczący Krystyna Lindstädt-Cichosz Z-ca Przewod. Grzegorz Dziemianko - Członek Marcin Gut - Członek Dorota Penk - Członek

2. Rada Seniorów Gminy Borzytuchom

W odpowiedzi na wniosek mieszkańców oraz środowisk działających na rzecz osób starszych, Gmina Borzytuchom powołała Radę Seniorów Gminy Borzytuchom.

Rada Seniorów pełni funkcję konsultacyjną, doradczą oraz inicjatywną. Jej celem jest reprezentowanie interesów seniorów, wspieranie aktywności osób starszych oraz

współpraca z samorządem w zakresie spraw dotyczących seniorów i polityki społecznej.

W skład Rady weszło 8 członków reprezentujących osoby starsze oraz podmioty działające na ich rzecz. W kwietniu 2025 r. podczas zebrań wiejskich dokonano wyboru członków Rady Seniorów. Kandydatury zostały zgłoszone przez seniorów oraz organizacje działające na rzecz osób starszych, zgodnie z zasadami określonymi w Statucie Rady Seniorów Gminy Borzytuchom. Przedstawiciele zostali wyłonieni spośród mieszkańców poszczególnych sołectw Gminy Borzytuchom:

- 2 osoby z sołectwa Borzytuchom,
- po 1 osobie z sołectw: Jutrzenka, Krosnowo, Osieki, Struszewo, Dąbrówka oraz Niedarzyno.

Powołanie Rady Seniorów stanowi ważny krok w kierunku zwiększenia udziału osób starszych w życiu społecznym i samorządowym naszej gminy oraz stworzenia przestrzeni do aktywnego dialogu i współpracy.

Skład Gminnej Rady Seniorów Gminy Borzytuchom:

IMIĘ I NAZWISKO RADNEGO	FUNKCJA
STANISŁAWA HARAHC	PRZEWODNICZĄCA RADY SENIORÓW
STANISŁAW TREDER	WICEPRZEWODNICZĄCY RADY SENIORÓW
HALINA LORBIECKA	SEKRETARZ
JANINA KŁUDKA IHOR PIECHOTA ANDRZEJ PORĘBA AGNIESZKA SZYMANOWSKA KRYSZYNA WĘSIERSKA	CZŁONKOWIE

3. Analiza finansów gminy

3.1 Dochody

Dochody ogółem

36 863 192,45 zł

wykonane w 2025 r.

-18,06%

do roku 2024

Dochody ogółem na mieszkańca

10 157,95 zł

wykonane w 2025 r.

-18,94%

do roku 2024

Dochody bieżące na mieszkańca

7 965,68 zł

Wartość wskazuje na poziom transferów bieżących do budżetu.

Dochody majątkowe na mieszkańca

2 192,27 zł

Wartość wskazuje na skuteczność działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na inwestycje.

Dochody własne na mieszkańca

4 221,33 zł

Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Dochody unijne na mieszkańca

403,40 zł

Wartość wskazuje na aktywność jednostki w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

Najważniejszym źródłem dochodów Gminy Borzytuchom w 2025 roku były subwencje ogólne z budżetu państwa. Wpływy w kwocie 8 710 740,02 zł stanowiły 23,63% wszystkich dochodów Gminy. Pięć najistotniejszych pozycji po stronie dochodowej budżetu Gminy składa się łącznie na 78,61% wszystkich wpływów. Najważniejszym źródłem dochodów własnych Gminy Borzytuchom w 2025 roku były wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, które wyniosły 8 593 864,88 zł i generowały 23,31% wpływów do budżetu. Istotnymi źródłami dochodów własnych gminy były również wpływy z podatku od nieruchomości, wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw oraz wpływy z usług, wykonane odpowiednio w wysokości 2 700 409,76 zł, 1 097 982,85 zł i 1 060 944,55 zł.

Wykres 1: 10 głównych źródeł dochodów Gminy Borzytuchom w 2025 roku

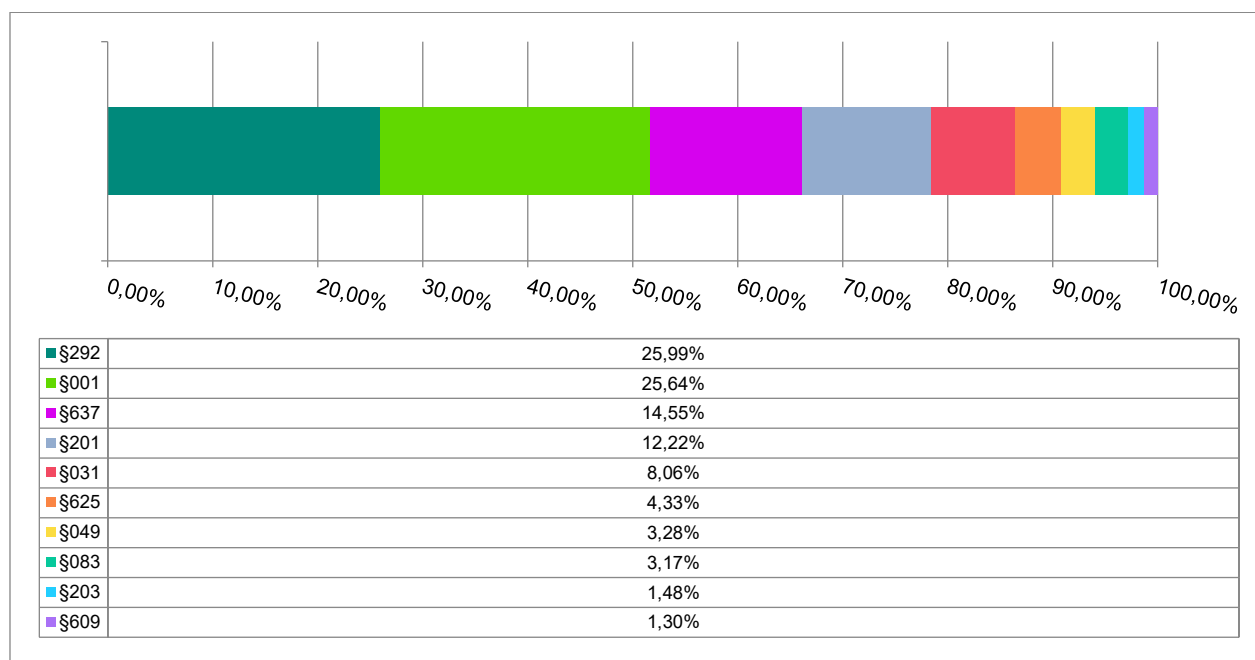

Tabela 1: Dochody Gminy Borzytuchom w 2025

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	8 710 740,02
001	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	8 593 864,88
637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	4 878 115,53
201	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	4 096 088,50
031	Wpływy z podatku od nieruchomości	2 700 409,76
625	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	1 450 000,00

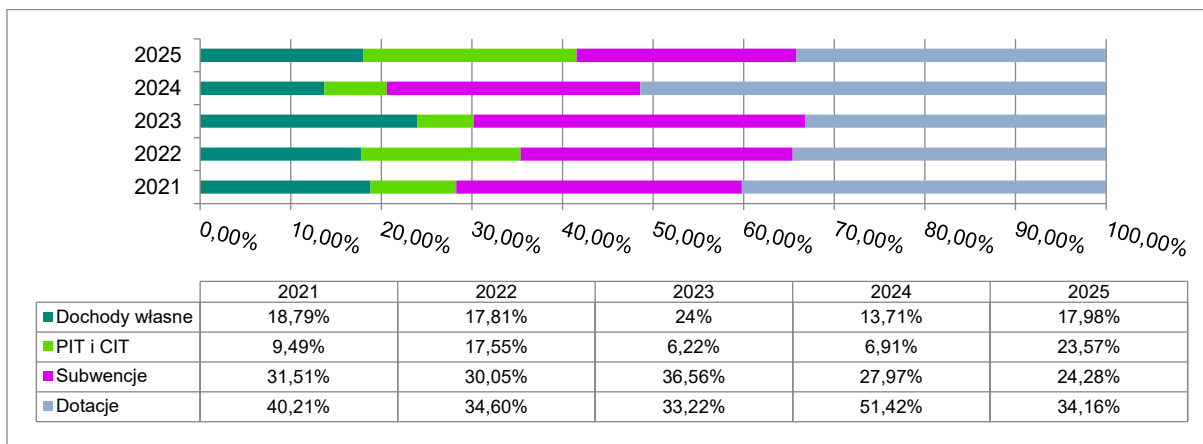

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	1 097 982,85
083	Wpływy z usług	1 060 944,55
203	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	494 722,39
609	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	436 478,77
032	Wpływy z podatku rolnego	379 780,34
663	Dotacja celowa otrzymana z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	300 000,00
033	Wpływy z podatku leśnego	244 953,14
626	Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	242 936,89
275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	239 940,77
050	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	211 402,43
094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	201 724,44
633	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	198 179,43
629	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	184 700,00
075	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	162 008,84
077	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	123 770,00
631	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami	113 899,99
067	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	96 593,40
002	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	96 128,32
210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	89 542,75
092	Wpływy z pozostałych odsetek	80 709,02
034	Wpływy z podatku od środków transportowych	47 535,00
048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	45 722,25
270	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	45 300,00
066	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	36 852,20
041	Wpływy z opłaty skarbowej	30 643,99
630	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	20 000,00
062	Wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości	18 890,90
091	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	18 044,50
206	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	17 598,30
055	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	13 979,81
205	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w	13 954,55

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
	ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	
095	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	12 250,00
236	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	12 240,11
027	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	10 377,29
036	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	8 405,00
628	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	7 668,04
035	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	5 751,06
069	Wpływy z różnych opłat	3 074,86
097	Wpływy z różnych dochodów	2 569,62
269	Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw	2 230,80
246	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	1 900,00
064	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	1 329,16
268	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	1 112,00
043	Wpływy z opłaty targowej	120,00
061	Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	26,00
	Razem	36 863 192,45

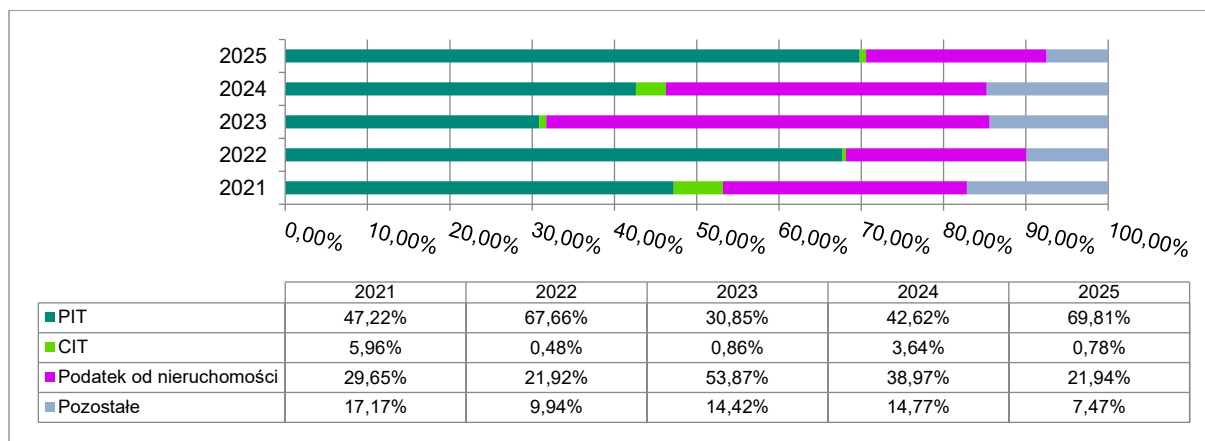
Wykres 2: Dochody Gminy Borzytuchom wg kategorii w 2025 roku w porównaniu do lat 2021-2024

*z uwagi na pośredni charakter w ramach zestawienia z dochodów własnych wydzielono PIT i CIT

Wykres 3: Dochody podatkowe Gminy Borzytuchom wg kategorii w 2025 roku w porównaniu do lat 2021-2024

Łączny koszt skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w 2025 roku: 348 669,07 zł.
 Łączny koszt udzielenia ulg i zwolnień podatkowych w 2025 roku: 0,00 zł.

Udział dotacji inwestycyjnych w dochodach ogółem

21,25%

-18,39 pp.
do roku 2024

W strukturze dochodów budżetowych Gminy Borzytuchom w 2025 roku znalazły się dotacje inwestycyjne. Wartość wykonanych dotacji w 2025 roku wyniosła 7 831 978,65 zł, z czego 1 450 000,00 zł było środkami pochodzącymi z budżetu środków europejskich.

3.2 Wydatki

Wydatki ogółem

37 408 372,22 zł

wykonane w 2025 r.

-13,51%
do roku 2024

Wydatki ogółem na mieszkańca

10 308,18 zł

wykonane w 2025 r.

-14,44%

do roku 2024

Wydatki bieżące na mieszkańca

7 558,22 zł

Wartość wskazuje na poziom środków, jaki przeznaczano na realizację zadań bieżących jednostki.

Wydatki majątkowe na mieszkańca

2 749,96 zł

Wartość wskazuje na poziom nakładów na realizację inwestycji oraz przyjęte priorytety w zakresie realizacji zadań własnych.

Środki własne na inwestycje

1 028 673,61 zł

Wartość nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu. Wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Wydatki zrealizowane z dofinansowaniem

6 128 170,08 zł

Wartość wydatków zrealizowanych z udziałem środków zagranicznych i z RFPŁ oraz RFIL. Świadczy o aktywności JST w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania.

W 2025 roku Gmina Borzytuchom najwięcej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Wykonano je na poziomie 16 138 858,77 zł, co stanowiło 43,14% wydatków Gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach rodziny. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 4 923 171,69 zł, co stanowiło 13,16% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu administracji publicznej zrealizowano na poziomie 3 888 732,35 zł, co stanowiło 10,40% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu rolnictwa i łowiectwa wykonano w wysokości 2 346 562,70 zł, co stanowiło 6,27% wydatków Gminy, natomiast w ramach gospodarki komunalnej i ochrony środowiska wydatkowano 2 158 421,59 zł, co stanowiło 5,77% wydatków Gminy.

Należy zauważyć, że Gmina Borzytuchom zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości 12 895 197,08 zł.

Warto zwrócić uwagę, że Gmina Borzytuchom zrealizowała inwestycje na kwotę 9 979 602,03 zł. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości 7 831 978,65 zł, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło 78,48%.

Szczegóły dotyczące wydatków Gminy Borzytuchom przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2: Wydatki Gminy Borzytuchom w 2025

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
801	Oświata i wychowanie	16 138 858,77
855	Rodzina	4 923 171,69
750	Administracja publiczna	3 888 732,35
010	Roľnictwo i łowiectwo	2 346 562,70
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 158 421,59
852	Pomoc społeczna	1 575 234,53
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 509 918,74
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 343 436,45
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 139 112,31
600	Transport i łączność	1 128 893,47
926	Kultura fizyczna	329 104,22
758	Różne rozliczenia	318 069,00
710	Działalność usługowa	178 740,00
752	Obrona narodowa	159 618,10
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	85 390,01
851	Ochrona zdrowia	56 053,37
757	Obsługa długu publicznego	51 708,32
630	Turystyka	39 778,60
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	32 568,00
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	5 000,00
	Razem	37 408 372,22

3.3 Zadłużenie

Zadłużenie Gminy Borzytuchom

670 000,00 zł

na koniec 2025 r.

-40,18%

do roku 2024

Zadłużenie na mieszkańca

184,62 zł

na koniec 2025 r.

-40,82%

do roku 2024

Wynik budżetu ogółem

-545 179,77 zł

Określa nominalną różnicę pomiędzy wysokością uzyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków.

Wynik budżetu bieżącego

1 478 673,61 zł

Wartość wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji i spłaty zobowiązań bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zadłużenie w stosunku do dochodów

1,82%

Wartość wskazuje na udział kwoty długu w dochodach budżetowych.

Koszt obsługi długu

51 708,32 zł

Wartość wydatków na zapłatę odsetek.

Kwota długu w 2025 r. zmniejszyła się z poziomu 1 120 000,00 zł do poziomu 670 000,00 zł.

4. Informacja o stanie mienia komunalnego

Zgodnie z art. 43 ustawy o samorządzie gminnym mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw.

Gmina Borzytuchom dysponuje nieruchomościami, którego dane zawierają poniższe tabele.

Grunty stanowiące mienie komunalne Gminy Borzytuchom

Na podstawie zestawienia zbiorczego Wydział Geodezji Starostwa Powiatowego w Bytowie i ewidencji własnej

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2025r.
Użytki rolne	w ha
1. Grunty orne	38,5783
2. Łąki	3,5211
3. Pastwiska	5,1991
4. Grunty rolne zabudowane	0,6610
Razem:	47,9595
Użytki leśne	w ha
1. Lasy i grunty leśne	2,3597
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	1,9265
Razem:	4,2862
Grunty zabudowane i zurbanizowane	w ha
1. Tereny mieszkalne	0,5292
2. Tereny przemysłowe	0,2323
3. Inne tereny zabudowane	4,2803
4. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	7,4282
5. Zarb. tereny niezabud.	0,9300
Razem:	13,4
Tereny komunikacyjne	w ha
1. Drogi	118,7368
2. Rowy	10,0927
3. Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych	0,1627
Razem:	128,9922
Grunty pod wodami	0,1400
Nie użytki	2,0133
Użytki kopalne	1,5
Grunty gmin przekazane w użytkowanie wieczyste	1,3517
Ogółem:	199,6429

I. Budynki i budowle stanowiące mienie komunalne Gminy Borzytuchom

Lp.	Położenie	Oznaczenie		Rodzaj budynku	Sposób użytkowania
		Nr działki	Pow. w ha		
1.	Osieki	164/4	0,0380 - udział gminy 634/1000	sala wiejska	sala wiejska
		187/20	0,1812	hydrofornia	
2.	Niedarzyno	3/2	1.32	szkoła	szkoła
		20/1	0,11	remiza	remiza

		138	0,02	sala wiejska	sala wiejska
		136	0,12	budynek mieszkalny wraz z gospodarczym	
3.	Krosnowo	116	0,03	sala wiejska	sala wiejska
		111/4	0,0037	budynek po byłej remizie	
		133/2	0,1271	remiza	remiza
5.	Struszewo	131/5	0,0446 udział gminy 34/100	sala wiejska	sala wiejska
		277/15	0,3931	budynek mieszkalny	mieszkanie
6.	Chotkowo	145	0,01	sala wiejska	sala wiejska
		174	0,31	remiza	remiza
		292/6	0,1489	budynek mieszkalny	mieszkanie
7.	Dąbrówka	237	0,0389	remiza	remiza
		105/3	0,5070	szkoła	szkoła
		290	0,0802 – udział 1/4	mieszkanie w bloku	mieszkanie
		285	0,0559	mieszkanie socjalne	mieszkanie
		292	0,0775 – udział gminy 1/4	budynek gospodarczy	
		283	0,0219 – udział gminy 1/5	budynek gospodarczy	
		89	0,16	sala wiejska	sala wiejska
		320	0,930	hydrofornia	
		23/6	0,3054	ujęcie wody	
		23/3	0,1000	ujęcie wody	
8.	Borzytuchom	58	1,8039	szkoła	szkoła
		145/11	0,0792	budynek Urzędu Gminy	
		143	0,0561	budynek GBiOK	
		146	0,1589	przedszkole	
		141/2	0,1242	ośrodek zdrowia	
		142/7	0,0801 - udział gminy 257/1000	budynek handlowo-usługowy	
		134/13	0,1018	remiza	remiza
		134/5	0,3373	hydrofornia	
		134/11	0,0344 - udział gminy 544/1000	budynek socjalny	m. socjalne
		145/9	0,0206	budynek handlowo-usługowy	poczta
		420	0,0181-udział gminy 192/1000	mieszkanie	mieszkanie
		421/4	0,1001	budynek handlowo-usługowy	
		383/4	0,5861	oczyszczalnia ścieków	
		383/6	0,2000	teren utwardzony, magazyny	PSZOK

Budowle i urządzenia infrastruktury:

- oczyszczalnie ścieków – 1 + sieć kanalizacyjna o długości ok. 63,1 km
- hydrofornie – 3 + sieć wodociągowa o długości ok. 74,7 km
- przystanki PKS - 1
- boiska sportowe – Borzytuchom 1 szt. + ORLIK 2012, Dąbrówka 2szt., Niedarzyno 1szt., Osieki 1szt., Jutrzenka 1szt., Struszewo 1szt., Chotkowo 1szt., Krosnowo 1 szt.
- baseny p. poż. – Krosnowo, Niedarzyno, Struszewo, Dąbrówka
- sieciowe przepompownie ścieków- 28 szt.
- przydomowe przepompownie ścieków- 6 szt.
- sieciowe pompownie wody – 3 szt.

II. Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach, posiadaniu przysługujących gminie Borzytuchom:

1. Ograniczone prawa rzeczowe – nie występują
2. Użytkowanie wieczyste - występuje
 - Dz. nr 80 o pow. 2500,00 m² położona w obr. Dąbrówka
3. Wierzytelności – nie występują
4. Udziały w spółkach
 - 1472 udziałów o wartości 100,00 zł każdy w spółce „Zakład Zagospodarowania Odpadów Sierzno Sp. z o.o.”
5. Udziały w akcjach - nie występują
6. Posiadanie – nie występuje

III. Dane o zmianie w stanie mienia komunalnego w zakresie punktu I i II

1. W okresie 01.01.2025r. do 31.12.2025r. gmina Borzytuchom wybudowała:
 - budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Krosnowie – 1 179 000,00 zł
2. W okresie 01.01.2025r. do 31.12.2025 r. zbyto następujące składniki mienia komunalnego:
 - dz. nr 17/45 o pow. 0,1284 ha obr. Borzytuchom– przetarg ustny nieograniczony,
 - dz. nr 61/4 o pow. 0,0200 ha obr. Jutrzenka – sprzedaż bezprzetargowa,
 - dz. nr 291 o pow. 0,0400 ha obr. Jutrzenka – sprzedaż bezprzetargowa.
3. W okresie od 01.01.2025r. do 31.12.2025r. nabyto następujące działki:
 - dz. nr 246/21 o pow. 0,0269 ha- obr. Borzytuchom
 - dz. nr 382/12 o pow. 0,1013 ha – obr. Borzytuchom
 - dz. nr 14/1 o pow. 0,0296 ha – obr. Borzytuchom
 - dz. nr 14/2 o pow. 0,0325 ha – obr. Borzytuchom
 - dz. nr 46/1 o pow. 0,0194 ha -obr. Dąbrówka,
 - dz. nr 53/3 o pow. 0,0241 ha -obr. Struszewo,
 - dz. nr 102/25 o pow. 0,0022 ha – obr. Krosnowo,

- dz. nr 102/26 o pow. 0,0048 ha – obr. Krosnowo
- dz. nr 108/6 o pow. 0,0054 ha – obr. Krosnowo,
- dz. nr 136 o pow. 0,1200 ha wraz z budynkiem mieszkalnym i gospodarczym, – obr. Niedarzyno,
- dz. nr 383/11 o pow. 0,1153 ha – obr. Borzytuchom,
- dz. nr 219/4 o pow. 0,7233 ha – obr. Borzytuchom,
- dz. nr 219/3 o pow. 0,1574 ha obr. Borzytuchom
- dz. nr 105/10 o pow. 0,1244 ha obr. Borzytuchom,
- dz. nr 33/15 o pow. 0,0525 ha obr. Dąbrówka,
- dz. nr 4/17 o pow. 0,2838 obr. Dąbrówka

IV. Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz wykonywania posiadania

Dochody uzyskane w 2025 r. z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste wynoszą: 13 979,81 zł, natomiast z tytułu najmu, czynszu i dzierżawy 162 008,84 zł,

V. Inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia Gminy Borzytuchom

Na stan mienia komunalnego na koniec 2025 r. miały wpływ następujące zdarzenia:

- zbycie nieruchomości przez Gminę Borzytuchom na rzecz inwestorów prywatnych,
- nabycie przez Gminę Borzytuchom nieruchomości gruntowych, w tym zabudowanych oraz również w wyniku podziałów geodezyjnych
- zwiększenie wartości mienia komunalnego poprzez wybudowanie budynku remizy strażackiej w miejscowości Krosnowo.
- w ramach działalności Referatu Rozwoju Gospodarczego i Inwestycji Gmina zatrudniła dwóch pracowników gospodarczych, których zadaniem jest bieżące dbanie o estetykę, czystość oraz porządek na terenie gminy. Do ich obowiązków należy między innymi utrzymanie terenów zielonych, wykonywanie prac porządkowych przy obiektach użyteczności publicznej, pielęgnacja przestrzeni wspólnych oraz wsparcie realizacji bieżących prac gospodarczych i technicznych.

W trosce o zapewnienie odpowiednich warunków pracy oraz sprawną realizację powierzonych zadań, Gmina pozyskała dofinansowanie w kwocie 180.000,00 zł, z Urzędu Pracy na zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do wykonywania prac gospodarczych. Zakupione urządzenia i narzędzia pozwolą na skuteczniejsze utrzymanie terenów publicznych, poprawę estetyki przestrzeni gminnej oraz szybsze reagowanie na bieżące potrzeby mieszkańców.

Realizacja przedsięwzięcia przyczyniła się jednocześnie do wzbogacenia mienia komunalnego o nowoczesny i funkcjonalny sprzęt, który będzie wykorzystywany w codziennej działalności gminy. Dzięki pozyskanemu wsparciu możliwe jest podniesienie standardu wykonywanych prac, zwiększenie efektywności działań porządkowych oraz dalsza poprawa jakości przestrzeni publicznej na terenie Gminy.

Sprzęt jaki zakupiliśmy w 2025 roku:

- Kosa STIHL FS AUTOCUT 46-2
- Samochód ciężarowy FORD TRANSIT
- Zagęszczarka rewersyjna
- Zagęszczarka stopowa
- Przecinarka do betonu
- Pilarka spalinowa STIHL
- Zestaw węży do czyszczenia rur kanalizacyjnych
- Kosa spalinowa STIHL
- Myjka spalinowa
- Motopompa do wody brudnej
- Świder glebowy
- Walizka narzędziowa
- Imadło ślusarskie
- Agregat prądotwórczy 3-fazowy
- Szlifierka stołowa
- Przyczepa wywrotka z podjazdem 7T T-041
- Ciągnik rolniczy SOLIS 26 9+9 4WD
- Młot udarowy
- Szlifierka kątowna
- Wkrętarka z bateriami i ładowarką
- Spawarka TECNO MIG 285
- Beczkowóz do dystrybucji wody pitnej POMOT 5000 I
- Wóz asenizacyjny PN-50
- Agregat prądotwórczy FV 20540 tre
- Widły paletowe MAILLEUX
- Rębak tarczowy RT 690R
- Traktor ogrodowy HUSQVARNA R214TC

5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

Gmina generalnie realizowała politykę rozwoju przyjętą w strategiach i programach gminnych. Rok 2025 był kolejnym etapem wdrażania przyjętych założeń strategicznych, sformułowanych na bazie oczekiwań mieszkańców gminy. Podejmowane działania rozwojowe ukierunkowane były na tworzenie dobrych warunków do życia i pracy (zgodnie z potrzebami mieszkańców), wspieranie przedsiębiorczości, kształtowanie ładu przestrzennego, ochronę i promocję gminy oraz zrównoważone gospodarowanie jej zasobami, w oparciu o następujące dokumenty strategiczne i programy:

5.1 Strategia Rozwoju Gminy Borzytuchom na lata 2023-2030

Uchwałą nr XXIX/310/2022 Rady Gminy z dnia 21 grudnia 2022 r. Gmina Borzytuchom opracowała Strategię Rozwoju Gminy Borzytuchom na lata 2023-2030. Strategia rozwoju gminy jest jednym z podstawowych instrumentów zarządzania i jest podstawą do prowadzenia długookresowej polityki rozwoju gminy w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, ekologicznej, infrastrukturalnej i dziedzictwa kulturowego. Opracowanie strategii zakończyło się w IV kwartale 2023 r. W tym czasie zebrane zostały dane statystyczne, na podstawie których przygotowana została ocena sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie wraz z konsultacjami społecznymi dot. kierunków rozwoju i potrzeb mieszkańców gminy, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych. Nowa strategia uwzględnia zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą regionu oraz zmiany zachodzące w sferze zarządzania jego rozwojem wynikające z nowych uwarunkowań rozwoju całego kraju.

5.2 Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Bytowa na lata 2022-2023

Uchwałą nr XXV/275/22 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 20 kwietnia 2022 r. Gmina Borzytuchom przystąpiła do współpracy w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Bytowa i zawarcia porozumienia z Gminą Bytów i Gminą Studzienice tworzącymi Miejski Obszar Funkcjonalny oraz Powiatem Bytowskim. Dnia 20.05.2022 r. zawarte zostało porozumienie w sprawie powołania Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Bytowa.

Zakres strategii obejmuje diagnozę obszaru ZIT w zakresie podstawowych uwarunkowań rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Bytowa na lata 2022-2030. Strategia ZIT MOF przygotowana została w oparciu o krajowe i unijne regulacje dla nowego okresu budżetowania Unii Europejskiej 2021-2027. W ramach utworzonego ZIT MOF Gmina Borzytuchom planuje ubiegać się o środki z FEP m.in. na inwestycje związane z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej, w pierwszej kolejności budynku Urzędu Gminy oraz z budową ścieżki rowerowej. Projekt termomodernizacyjny został złożony do Urzędu Marszałkowskiego, jest w trakcie oceny.

5.3 Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Borzytuchom na lata 2021- 2025

Strategia jest wieloletnim dokumentem programowym i ma istotne znaczenie w planowaniu działań, których celem jest poprawa warunków życia mieszkańców, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to długoterminowa i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej, mająca na celu objęcie wsparciem osób zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym oraz stworzenie optymalnych warunków funkcjonowania społeczności lokalnej. Głównym założeniem strategii jest wyrównanie szans społecznych mieszkańców gminy dzięki efektywnej współpracy wszystkich partnerów w obszarze polityki społecznej.

Pomoc społeczna uzupełnia z założenia inne części systemów zabezpieczenia społecznego. Rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym. W ujęciu strategicznym pomoc społeczna w gminie nie koncentruje się jedynie na udzielaniu wsparcia materialnego. Nastawia się na wzmocnienie i aktywizację w rozwiązywaniu problemów osób i rodzin, poprzez podejmowanie różnego rodzaju działań, ale przede wszystkim prowadzenie pracy socjalnej. Ścisłe współdziałanie ze wszystkimi podmiotami działającymi na terenie gminy oraz angażowanie środowiska lokalnego w rozwiązywanie problemów wzmacnia efektywność prowadzonej pracy socjalnej.

5.4 Gminny Program Wspierania Rodziny

W roku 2025 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Borzytuchomiu zatrudniono asystenta rodziny na umowę zlecenie. Asystent rodziny swoją pracą obejmował dwie rodziny. Jedna zobowiązana do pracy z asystentem rodziny zgodnie z postanowieniem sądu, druga z powodów bezradności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W pieczy zastępczej przebywa jedno dziecko, które zostało tam umieszczone z terenu gminy Borzytuchom, w związku z tym gmina zobowiązana jest współfinansować koszty pobytu w pieczy zastępczej, w 2025 r. była to łączna kwota 10.561,52 zł.

5.5 Program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2025 r.”

Rola asystenta rodziny polega na wspieraniu rodziny, aby samodzielnie mogła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w ich myśleniu oraz zachowaniu koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Nadrzędnym celem jego pracy jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowanie dzieci.

Łączny koszt zatrudnienia asystenta rodziny wyniósł 8.800,00 zł, z czego w ramach Programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2025 r.” otrzymano środki przeznaczone na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w wysokości 2.230,80 zł

5.6 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030

W związku ze zmianą przepisów Uchwałą Nr VI/39/24 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 17 grudnia 2024 r. został przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Koordinatorem programu jest Zespół Interdyscyplinarny Gminy Borzytuchom. Realizatorami programu jest Zespół Interdyscyplinarny Gminy Borzytuchom we współpracy z instytucjami wchodzącymi w skład Zespołu.

W 2025 roku odbyło się sześć posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego podczas których m.in. ustalano sposób realizacji zadań. Analizowano bieżące problemy, skomplikowane przypadki rodzin uwikłanych w przemoc. Omawiano realizowane i zrealizowane działania.

1. W 2025 r. sporządzono 3 „Niebieskie Karty - A”: 2 przez Policję i 1 przez ochronę zdrowia.
2. W 4 rodzinach kontynuowano procedury wszczęte w poprzednim roku.
3. Zakończono 5 procedur z powodu ustania przemocy oraz 1 z powodu braku zasadności działań.
4. W 7 rodzinach prowadzono 9 miesięczny monitoring polegający w szczególności na składaniu wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa w związku z zakończoną procedurą, poradnictwem i udzielaniu wsparcia.
5. Działaniami grup diagnostyczno-pomocowych zostało objętych 7 rodzin w tym 30 osób w których była prowadzona procedura „Niebieskie Karty”, a także 2 rodziny w tym 7 osób w których prowadzony był 9 miesięczny monitoring
6. 7 osób doświadczało przemocy w tym: 3 kobiety i 4 dzieci.
7. Przemoc stosowało 3 mężczyzn.
8. Grupy diagnostyczno-pomocowe spotkały się na posiedzeniach 13 razy.
9. 2 osoby doświadczające przemocy korzystały ze wsparcia psychologa,
10. Grupy diagnostyczno-pomocowe sporządziły: 2 „Niebieskie Karty - C” oraz 2 „Niebieskie Karty - D”

Działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc domową, to m.in.:

- kierowanie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- motywowanie do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym,
- zawiadomienie Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- złożenie wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny,
- motywowanie do udziału w mitingach.

Formy pomocy udzielane osobom doświadczającym przemocy domowej, to m.in:

- pomoc niefinansowa w formie poradnictwa socjalnego,
- kierowanie ofiar przemocy do skorzystania z pomocy psychologicznej, prawnej,
- udzielanie wsparcia finansowego
- ochrona przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc wspólne zamieszkiwanie oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną.

5.7 Program „asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla jednostek samorządu terytorialnego- edycja 2025

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

- dzieci od ukończenia 2 roku życia do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji
- osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie traktowane na równi z wymienionymi, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Celem programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Takie osoby miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności czy podejmowaniu aktywności społecznej.

Program realizowany jest od 2024 roku. W ramach programu w 2025 roku objętych pomocą asystenta było 19 osób z niepełnosprawnościami. Do opieki w charakterze asystenta osobisty osoby z niepełnosprawnością zatrudniono na umowy zlecenia 14 osób. Łącznie zrealizowano 2.871 godzin na rzecz osób z niepełnosprawnością. W ramach ww. zadania zostały również opłacone ubezpieczenia OC i NW osobom realizującym ww. zadanie.

Łączny koszt realizacji programu wyniósł 379.816,10 zł.

5.8 Program „opieka wytchnieniowa” dla jednostek samorządu terytorialnego -edycja 2024

Głównym celem programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi wytchnieniowej. Dzięki temu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki będą mogły dysponować czasem dla siebie, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Program jest realizowany w dwóch formach, **pobytu dziennego** (w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej) oraz w formie **pobytu całodobowego** (w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie - maksymalnie 14 dni).

Program adresowany jest do członków rodzin lub opiekunów zamieszkujących we wspólnym gospodarstwie domowym i sprawujących bezpośrednią i całodobową opiekę nad:

- Dziećmi od ukończenia 2 roku życia do ukończenia 16 roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności,
- Osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 44, z późn.zm)).

Usługi opieki wytchnieniowej przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna, o których mowa w programie we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną wymagającą stałej opieki w zakresie potrzeb życia codziennego.

Program realizowany jest od 2024 roku. W ramach programu objętych pomocą opieki wytchnieniowej było 6 osób opiekujących się osobami z niepełnosprawnościami, w tym jedna to dzieci. Do opieki w charakterze opieki wytchnieniowej zatrudniono na umowę zlecenia 6 osób. Łącznie zrealizowano 1,148 godzin. Ponadto jedna osoba w ramach programu skorzystała z pomocy w formie pobytu całodobowego w ilości 14 dni.

Łączny koszt realizacji programu wyniósł 67.108,98 zł.

5.9 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

Aktem prawnym regulującym polską politykę wobec alkoholu jest Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023. 165 t.j. z dnia 23.01.2023). Ustawa wskazuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację na poszczególnych szczeblach administracji rządowej i samorządowej. Źródłem finansowania zadań ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na poziomie gminnym jest budżet własny samorządu i dodatkowe środki w postaci opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych (tzw. „korkowe”).

Plan finansowy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Borzytuchomiu na 2025 r. wynosił 64 094,82 zł., z czego wydano 55 443,37 zł.

WYKONANIE NA DZIEŃ 31.12.2025 WYNIOSŁO: 55 443,37 zł.

1. Wynagrodzenia członków GKRPA- 7 838,88 zł. (odbyły się IV posiedzenia GKRPA)
2. Psycholog zatrudniony na umowę zlecenia – 9 581,10
3. Opłaty sądowe oraz opinie za złożone wnioski o przymusowe leczenie – 900 zł.
4. Szkolenie nowych członków GKRPA – 760 zł.
5. Nagrody m.in. za udział w konkursach tj. konkurs plastyczny GBiOK, Bieg „Wilczym Tropem”, Sanepid (HIV) – 4 072,98 zł.
6. Diagnoza problemów społecznych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii na lata 2026-2030 – 3 950 zł.
7. Realizacja projektów zgodnie ze złożonymi wnioskami o dofinansowanie:
 - „Nie marnuj życia na używki, używaj życia na sportowo” (Sołectwo Krosnowo) - 674,77 zł.
 - „Sensoplastyka i plastyka - wspólna przestrzeń dziecięcej ekspresji” (Gminna Biblioteka i Ośrodek Kultury w Borzytuchomiu) - 2 689,38 zł.
 - „Silni bez używek” (Sołectwo Chotkowo) - 1 000 zł.
 - „Organizacja turnieju siatkówki plażowej na boisku sportowym w Dąbrówce” (Klub Sportowy VIKTORIA) - 893,15 zł.
 - „Festyn Rodzinny w Sołectwie Niedarzynie” (Rada Sołeczka Niedarzyno) - 1 000 zł.
 - „Olimpiada Przedszkolaka” (Przedszkole Borzytuchom) - 1 297,90 zł.
 - „Zakup piłek siatkowych” (Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Jutrzenka w Borzytuchomiu) - 1 495,92 zł.
 - „80- lat minęło - jubileusz Zespołu Szkół w Borzytuchomiu” - 6 137,30 zł.
 - „Obóz sportowo rekreacyjno - profilaktyczny dla uczniów Zespołu Szkół w Borzytuchomiu” - 5 000 zł.
 - „Dzień ziemniaka - piknik rodzinny dla mieszkańców Borzytuchomia” (Sołtys i Rada Sołeczka Borzytuchom) - 707,95 zł.
 - „Wsparcie dla seniorów oraz starszych osób z Gminy Borzytuchom” (Rada

Seniorów) - 2 000,20 zł.

- „Świąteczny kiermasz SPB” (ZS Borzytuchom) - 1 024,59 zł.
- „Bieg Niepodległości” - 4 999, 25 zł.

5.10 Program Fundusze Europejskie na pomoc żywnościową 2021-2027 Program 2025

Celem programu jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących, a jej celami szczegółowymi są:

- organizacja i koordynacja sieci dystrybucji pomocy żywnościowej,
- racjonalne zagospodarowanie otrzymanych artykułów spożywczych oraz z innych źródeł, na potrzeby udzielania pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym,
- przekazanie artykułów spożywczych osobom zakwalifikowanym do otrzymania pomocy żywnościowej,
- prowadzenie działań w ramach środków towarzyszących wśród osób najbardziej potrzebujących zakwalifikowanych do objęcia pomocą żywnościową, mających na celu włączenie społeczne.

Z pomocy żywnościowej w 2025 r. w ramach realizowanego Podprogramu 2024 skorzystało 382 osoby z terenu Gminy Borzytuchom, których dochód nie przekraczał 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 2 676,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 2 180,95 zł, dla osoby w rodzinie. Łącznie w czterech wydaniach w 2025 r. przekazano 1613 paczek żywnościowych ww. osobom.

5.11 Roczny Program Współpracy Gminy Borzytuchom z Organizacjami Pozarządowymi

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w 2025 r. oparta była na Rocznym Programie Współpracy Gminy Borzytuchom z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025.

Projekt programu był przedmiotem konsultacji z organizacjami pozarządowymi, które mogły do niego składać opinie i uwagi. Żadna z organizacji nie wniosła uwag.

Współpraca Gminy Borzytuchom z organizacjami pozarządowymi polegała na zlecaniu zadań publicznych, realizowanych następnie przez organizacje oraz wspieranie poprzez udzielanie dotacji. Zlecenie zadań odbywało się w formie konkursów ofert ogłaszanych w trybie

określonym przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1338) oraz z pominięciem otwartego konkursu ofert zgodnie z art. 19a ustawy.

W 2025 r. na realizację zadań publicznych objętych programem wydatkowano kwotę **219 095,00 zł**. Ogłoszono 4 otwarte konkursy ofert na wykonanie zadań objętych programem. Na pierwszy konkurs wpłynęła 1 oferta, na drugi 6 ofert, na trzeci 4 oferty, na czwarty 1 oferta. Złożono jedną uproszczoną ofertą w trybie z pominięciem otwartego konkursu ofert.

Dotację na realizację zadań publicznych otrzymały:

- 1. w zakresie: działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych - wspieranie działalności placówek o charakterze społecznym** dotację otrzymało Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Jutrzenka z siedzibą w msc. Jutrzenka 33A na realizację zadania pt. „Prowadzenie Społecznego Centrum Aktywności w miejscowości Jutrzenka”, w wysokości 66 000,00 zł
- 2. w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu dotację otrzymały niżej wymienione organizacje pozarządowe:**
 - 2.1.** Klub Sportowy „ZAWISZA” Borzytuchom z siedzibą w Borzytuchomiu, ul. Danuty Siedzikówny „Inki” 2, na realizację zadania pt. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu poprzez prowadzenie rozgrywek piłkarskich organizowanych przez Pomorski Z.P.N.” - dotacja w wysokości 30 000,00 zł,
 - 2.2.** Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „JUTRZENKA” z siedzibą w Borzytuchomiu ul. Słoneczna 2 realizację zadania pt. „Prowadzenie działalności szkoleniowej, zajęć sportowych oraz uczestniczenie w rozgrywkach i zawodach sportowych” - dotacja w wysokości 6000,00 zł,
 - 2.3.** Klub Sportowy „VICTORIA” Dąbrówka z siedzibą w Dąbrówce 39A na realizację zadania pt. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz popularyzacja sportu” - dotacja w wysokości 25 000,00 zł,
 - 2.4.** ULKS „Talex - Borysław” z siedzibą w Borzytuchomiu, ul. Szkolna 1 na realizację zadania pt. „Szkolenie i współzawodnictwo w sporcie dzieci i młodzieży na szczeblu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym w lekkiej atletyce w klubie Talex-Borysław Borzytuchom” - dotacja w wysokości 55 982,00 zł,
 - 2.5.** Stowarzyszenie Wędkarskie Jeziora „Osiecko” z siedzibą w Osiekach 22/2 na realizację zadania pt. „Sportowe zawody kajakowe nad jeziorem Osiecko” - dotacja w wysokości 3 190,00 zł

2.6. Ochotnicza Straż Pożarna w Niedarzynie z siedzibą w Niedarzynie 17A na realizację zadania pt. „Wspieranie rozwoju sportowego strażaków OSP Niedarzyno i mieszkańców sołectw Niedarzyno i Osieki” - dotacja w wysokości 4 828,00 zł

w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, wypoczynku dzieci i młodzieży:

- 3.1.** Fundacja Pomorski Festiwal Muzyczny z siedzibą w Gdańsku, ul. Jaśkowa Dolina 85A, lok. 9 na realizację zadania pt. „Koncert organowo - kameralny w Kościele Najświętszego Serca Jezusa w Borzytuchomiu” - dotacja w wysokości 5 000,00 zł
- 3.2.** Stowarzyszenie Idea Borzytuchom z siedzibą w Borzytuchomiu, ul. Sportowa 10 na realizację zadania pt. „W zdrowym ciele zdrowy duch 2” - przyznano dotację w wysokości 4 268,88 zł. Przed podpisaniem umowy złożono pisemne oświadczenie o rezygnacji z realizacji zadania publicznego. Zadanie nie zostało zrealizowane.
- 3.3.** Fundacja Platynowa Drużyna z siedzibą w Borzytuchomiu z siedzibą w Borzytuchomiu, ul. Jeziorna 21 na realizację zadania pt. „Witajcie w naszej bajce!” - dotacja w wysokości 8 350,00 zł
- 3.4.** Koło Gospodyń Wiejskich Lobelia Borzytuchom z siedzibą w Borzytuchomiu, ul. Danuty Siedzikówny „Inki” 2 na realizację zadania pt. „Gospodynie wielu talentów” - warsztaty stolarskie i obróbki drewna” - dotacja w wysokości 5 047,00 zł
- 3.5.** Wspólnymi Siłami Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych z siedzibą w Borzytuchomiu, ul. Leśna 12a na realizację zadania pt. „Iskierki na scenie - małe formy teatralne” - dotacja w wysokości 6 698,00 zł

Uproszczona oferta realizacji zadania publicznego złożona przez Fundację Platynowa Drużyna z siedzibą w Borzytuchomiu, ul. Jeziorna 21, na realizację zadania pt. „Wydanie Bajki o oswojaniu tego, co rzadkie w nakładzie 500 szt.” - dotacja w wysokości 3 000,00 zł

Z realizacji zadań, organizacje złożyły, zgodnie z treścią podpisanych umów, sprawozdania końcowe. wszystkie zadania zostały zrealizowane zgodnie ze złożonymi ofertami.

Celem umożliwienia realizacji w/w zadań Gmina Borzytuchom udostępniła organizacjom nieodpłatnie obiekty sportowe. Współpraca Gminy Borzytuchom z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego odbywała

się na zasadach suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

5.12 Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Borzytuchom na lata 2021-2026

Nieruchomościami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy gospodaruje wójt przy pomocy pracowników merytorycznych urzędu.

W 2025 roku działania związane z zarządzaniem zasobem mieszkaniowym obejmowały w szczególności:

- zapewnienie najemcom lokali podstawowych warunków mieszkaniowych,
- zawieranie umów najmu,
- pobieranie czynszu

Aktualnie w zasobie mieszkaniowym gminy znajduje się 20 lokali mieszkalnych, w tym 10 lokali w ramach najmu socjalnego.

Łączna powierzchnia wszystkich lokali mieszkalnych wynosi 941,65m² w tym powierzchnia w ramach najmu socjalnego 426,53m².

Zarządzeniem Nr 55/23 Wójta Gminy Borzytuchom z dnia 15września 2023r. ustalono stawkę bazową czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w wysokości 7,59 zł. Stawka ta podlega obniżeniu – zgodnie z zapisami Programu – maksymalnie do 50% jej wartości, w zależności od występowania czynników obniżających, takich jak: brak ciepłej wody, brak centralnego ogrzewania, brak łazienki lub WC, brak instalacji wodno-kanalizacyjnej, niekorzystna lokalizacja (niski parter, poddasze, położenie poza miejscowością Borzytuchom, zabudowa peryferyjna) oraz wiek budynku.

Stawkę czynszu socjalnego za lokale mieszkalne ustalono na poziomie 2,11 zł. za 1m² powierzchni lokalu.

5.13 Program Opieki Nad Zwierzętami Bezdomnymi

Przyjęty uchwałą Nr VIII/66/25 z dnia 31 marca 2025 roku „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Borzytuchom w roku 2025” określił wójtowi sposób realizacji ww. zadania. Na realizację programu została zaplanowana kwota **40. 000,00 zł.**

W analizowanym okresie Gmina Borzytuchom koncentrowała swoje działania przede wszystkim na zadaniach interwencyjnych oraz organizacyjnych, wynikających z bieżących potrzeb w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Środki finansowe przeznaczone na realizację Programu zostały rozdysponowane następująco:

1. przyjęcie psa do schroniska oraz zapewnienie gotowości interwencyjnej (miejsce w schronisku, transport, opieka weterynaryjna) – 18 573,00 zł,

2. sterylizacja/kastracja zwierząt – 3 186,00 zł,
3. zakup karmy dla zwierząt – 148,46 zł,
4. usługi weterynaryjne w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt – 432,00 zł.

Zadania związane z zapewnieniem opieki bezdomnym zwierzętom realizowane były na podstawie umowy zawartej z Fundacją „ANIMALSI” z siedzibą w Gdańsku, prowadzącą Schronisko w Kościerzynie.

Realizacja Programu w 2025 roku przyczyniła się do ograniczenia zjawiska bezdomności zwierząt na terenie Gminy oraz zapewnienia im właściwej opieki.

5.14 Program „Czyste powietrze”

Program „Czyste powietrze”, jest szansą na poprawę efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych poprzez ich termomodernizację, wymianę źródła ciepła, a tym samym zmniejszenie zużycia energii, poprawę jakości powietrza oraz warunków życia i zdrowia. W dniu 10 lipca 2019 roku Wójt Gminy Borzytuchom podpisał porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Gdańsku, w sprawie wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Dofinansowanie w ramach programu obejmuje wymianę pieców nie posiadających certyfikatów na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, ale także prace termomodernizacyjne i montaż odnawialnych źródeł energii OZE. Dzięki współpracy Gminy Borzytuchom z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Gdańsku mieszkańcy mogą skorzystać z pomocy przy wypełnianiu wniosków oraz ich końcowym rozliczaniu. W Urzędzie Gminy Borzytuchom dla mieszkańców Gminy działa Punkt Konsultacyjny „Czyste Powietrze”, gdzie można uzyskać niezbędne informacje dotyczące programu i możliwości dofinansowania. Dzięki współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska mieszkańcy mogą korzystać z bezpłatnego doradztwa oferowanego przez Urząd Gminy Borzytuchom.

Liczba złożonych wniosków w 2025 r:

Stan na 31.12.2025 r.:

- Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie w ramach nowej edycji programu obowiązującej od 31.03.2025 r.: 11
- Liczba zrealizowanych przedsięwzięć (obejmująca aktualną i wcześniejsze edycje programu): 12

Kwota wypłaconej dotacji: 190 787,12 zł

5.15 Program „Ciepłe mieszkanie”

Program „Ciepłe Mieszkanie” był inicjatywą mającą na celu poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych wielorodzinnych, a tym samym zmniejszenie zużycia energii, ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz poprawę jakości życia mieszkańców. W dniu 7 grudnia 2022 roku Wójt Gminy Borzytuchom podpisał umowę o dofinansowanie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku dotyczącą realizacji Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”. Głównym celem programu była poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów i gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach znajdujących się w budynkach wielorodzinnych. Dzięki realizacji programu mieszkańcy mogli uzyskać wsparcie na poprawę komfortu cieplnego, zmniejszenie kosztów ogrzewania oraz podniesienie wartości użytkowej mieszkań. Działania te wpisywały się w politykę ograniczania niskiej emisji i poprawy jakości powietrza na terenie Gminy Borzytuchom.

Przedsięwzięcie zostało zakończone, a realizacja programu na terenie Gminy Borzytuchom dobiegła końca z dniem 31 grudnia 2025 r., zgodnie z terminem zakończenia Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”.

Liczba złożonych wniosków w okresie 2024-2025:

Stan na 31.12.2025 r.:

- Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie: 13
- Liczba zrealizowanych przedsięwzięć: 12

Kwota wypłaconej dotacji: 266 095,78 zł

6. Gospodarka odpadami

W okresie od 1 stycznia 2025 roku do 30 czerwca 2025 roku na terenie gminy Borzytuchom gospodarowanie odpadami komunalnymi realizowane było zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Stawki opłat za odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przedstawiały się następująco:

Lp.	Gospodarstwo domowe	Miesięczna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku, gdy odpady są zbierane i odbierane w sposób		
		Selektywny	Nieselektywny	Kompostujący bioodpady
1	jednoosobowe	41,00 zł	164,00 zł	28,00 zł
2	wieloosobowe	112,00 zł	448,00 zł	70,00 zł

Natomiast z nieruchomości niezamieszkałych (przedsiębiorcy), następująco:

Lp.	Wielkość i rodzaj pojemnika/ worka	Miesięczna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
1	Pojemnik 120 litrów na odpady zmieszane	17,00 zł
2	Pojemnik 240 litrów na odpady zmieszane	34,00 zł
3	Pojemnik 1100 litrów na odpady zmieszane	156,00 zł
4	Pojemnik 2200 litrów na odpady zmieszane	312,00 zł
5	Worek 60 litrów na odpady zmieszane	8,50 zł
6	Worek 120 litrów na odpady zmieszane	17,00 zł
7	Pojemnik 120 litrów na papier	17,00 zł
8	Pojemnik 240 litrów na papier	34,00 zł
9	Pojemnik 1100 litrów na papier	156,00 zł
10	Pojemnik 2200 litrów na papier	312,00 zł
11	Worek 60 litrów na papier	8,50 zł
12	Worek 120 litrów na papier	17,00 zł
13	Pojemnik 120 litrów na metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe	17,00 zł
14	Pojemnik 240 litrów na metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe	34,00 zł
15	Pojemnik 1100 litrów na metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe	156,00 zł
16	Pojemnik 2200 litrów na metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe	312,00 zł
17	Worek 60 litrów na metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe	8,50 zł
18	Worek 120 litrów na metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe	17,00 zł
19	Pojemnik 120 litrów na szkło	17,00 zł
20	Pojemnik 240 litrów na szkło	34,00 zł
21	Pojemnik 1100 litrów na szkło	156,00 zł
22	Pojemnik 2200 litrów na szkło	312,00 zł
23	Pojemnik 120 litrów na bioodpady	17,00 zł
24	Pojemnik 240 litrów na bioodpady	34,00 zł
25	Pojemnik 1100 litrów na bioodpady	156,00 zł
26	Pojemnik 2200 litrów na bioodpady	312,00 zł
27	Worek 60 litrów na bioodpady	8,50 zł
28	Worek 120 litrów na bioodpady	17,00 zł

W okresie od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. stawki opłat przedstawiały się następująco:

Lp.	Gospodarstwo domowe	Miesięczna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku, gdy odpady są zbierane i odbierane w sposób		
		Selektywny	Nieselektywny	Kompostujący bioodpady
1	jednoosobowe	47,00 zł	188,00 zł	32,00 zł

2	wielosobowe	129,00 zł	516,00 zł	81,00 zł
---	-------------	-----------	-----------	----------

Z nieruchomości niezamieszkałych (przedsiębiorcy):

Lp.	Wielkość i rodzaj pojemnika/ worka	Miesięczna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
1	Pojemnik 120 litrów na odpady zmieszane	20,00 zł
2	Pojemnik 240 litrów na odpady zmieszane	40,00 zł
3	Pojemnik 1100 litrów na odpady zmieszane	183,00 zł
4	Worek 60 litrów na odpady zmieszane	10,00 zł
5	Worek 120 litrów na odpady zmieszane	20,00 zł
6	Pojemnik 120 litrów na papier	20,00 zł
7	Pojemnik 240 litrów na papier	40,00 zł
8	Pojemnik 1100 litrów na papier	183,00 zł
9	Worek 60 litrów na papier	10,00 zł
10	Worek 120 litrów na papier	20,00 zł
11	Pojemnik 120 litrów na metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe	20,00 zł
12	Pojemnik 240 litrów na metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe	40,00 zł
13	Pojemnik 1100 litrów na metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe	183,00 zł
14	Worek 60 litrów na metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe	10,00 zł
15	Worek 120 litrów na metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe	20,00 zł
16	Pojemnik 120 litrów na szkło	20,00 zł
17	Pojemnik 240 litrów na szkło	40,00 zł
18	Pojemnik 1100 litrów na szkło	183,00 zł
19	Pojemnik 120 litrów na bioodpady	20,00 zł
20	Pojemnik 240 litrów na bioodpady	40,00 zł
21	Pojemnik 1100 litrów na bioodpady	183,00 zł
22	Worek 60 litrów na bioodpady	10,00 zł
23	Worek 120 litrów na bioodpady	20,00 zł
24	Pojemnik 120 litrów na popiół	20,00 zł
25	Pojemnik 240 litrów na popiół	40,00 zł
26	Pojemnik 1100 litrów na popiół	183,00 zł

Zniżka za kompostowanie następuje pod pewnymi warunkami

Właściciele nieruchomości kompostujący bioodpady mogą ubiegać się o zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Aby skorzystać ze zniżki należy spełniać odpowiednie warunki określone w § 20 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Borzytuchom, czyli:

1. kompostować bioodpady:

- w specjalnym kompostowniku (pojemniku),
- na przyzbie,
- w dole kompostowym.

2. stworzyć odpowiednie warunki kompostowania poprzez:

- wybór odpowiedniego miejsca, osłoniętego od wiatrów, na przepuszczalnym podłożu, uniemożliwiającego spływ wód opadowych na nieruchomość sąsiednią,
- zapewnienie dostępu powietrza do kompostowanej masy,
- zapewnienie kompostowanej masie odpowiedniej wilgotności.

Do dnia 31 grudnia 2025 r. złożonych zostało 1060 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ilość gospodarstw, które zadeklarowały kompostowanie bioodpadów wynosiła 1019.

Ocena możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakładają na gminę obowiązek przeanalizowania możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie gminy Borzytuchom nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. W związku z tym przetwarzanie odpadów odbywało się w instalacji komunalnej w Sierznie, wskazanej w systemie gospodarowania odpadami dla województwa pomorskiego. Zakład Zagospodarowania Odpadów Sierzno Sp. z o.o., którego Gmina Borzytuchom jest udziałowcem, w pełni zaspokaja potrzeby związane z przetwarzaniem odpadów odebranych z terenu gminy, zarówno z miejsc ich wytwarzania, jak i z PSZOK.

Potrzeby inwestycyjne związane z zagospodarowaniem odpadami komunalnymi

W zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Borzytuchom identyfikuje się potrzeby o charakterze usprawniającym i rozwojowym, mające na celu podniesienie efektywności organizacyjnej oraz jakości świadczonych usług.

W szczególności zasadne jest:

- dalsze doposażenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w infrastrukturę techniczną umożliwiającą optymalizację procesów przyjmowania i ewidencjonowania odpadów,
- rozwój rozwiązań wspierających monitorowanie strumienia odpadów komunalnych,
- modernizacja oraz rozbudowa elementów infrastruktury służącej selektywnej zbiórce odpadów,
- sukcesywne dostosowywanie systemu do rosnących wymagań prawnych w zakresie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia.

Realizacja powyższych działań przyczyni się do zwiększenia przejrzystości systemu, poprawy kontroli nad ilością i rodzajem odbieranych odpadów oraz optymalizacji kosztów jego funkcjonowania.

Odpady komunalne przyjmowane są zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Borzytuchom. Mieszkańcy samodzielnie dostarczają odpady do PSZOK.

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Głównym kosztem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest koszt odbioru, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, czyli koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych odbieranych przez przedsiębiorcę od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, na których powstają odpady komunalne.

Do kosztów funkcjonowania systemu należą koszty obsługi administracyjnej, które obejmują m.in. wynagrodzenie pracownika związanego z obsługą systemu oraz funkcjonowaniem PSZOK, szkolenia, zakup materiałów biurowych, druk deklaracji, koszty upomnień i wezwań itp.

Wydatki oraz dochody w gospodarce odpadami w 2025 r. przedstawiały się następująco:

Wydatki		Dochody	
Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
1.173.070,46	1.130.841,20	993.465,00	960.555,40

Zadłużenie właścicieli nieruchomości według stanu na dzień 31.12.2025 r. wynosiło 48 154,11 zł (jest to kwota uwzględniająca również zaległości z lat poprzednich). Występowały również nadpłaty na przyszłe okresy w wysokości 15 060,90 zł.

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie wnosili opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysyłane były upomnienia, prowadzone były czynności informacyjne, wystawiane były tytuły wykonawcze.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej systemu,
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi,
- wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych.

Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Stosownie do zapisów art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ust. 1 pkt 5 ustawy analizie powinna zostać poddana również liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W analizowanym okresie nie stwierdzono przypadków właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12.

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Borzytuchom

Odbiorem, transportem i zbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli gospodarstw domowych położonych na terenie gminy Borzytuchom w 2025 r., zajmowała się firma ELWOZ ECO Sp. z o.o., wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego. Natomiast usługą zagospodarowania odpadów (odzyskiem i unieszkodliwianiem) zajmowała się firma Zakład Zagospodarowania Odpadów Sierzno Sp. z o.o.

Na podstawie danych zamieszczonych w BDO z terenu gminy Borzytuchom odebrano w 2025 r. następujące ilości poszczególnych frakcji odpadów:

Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Borzytuchom w roku 2025		
Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów (Mg)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	20,3700
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	176,3800
15 01 07	Opakowania ze szkła	74,3800
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	10,5800
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	7,6400
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	410,3200
Ex 20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (popiół z gospodarstw domowych)	17,3800

Na dzień 31 grudnia 2025 r. złożonych zostało 999 deklaracji, a liczba osób, które zadeklarowały kompostowanie, wyniosła 965 osób.

Ilość zebranych odpadów segregowanych w roku 2025 przez Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

Do gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2025 r., zlokalizowanego przy ul. Zielonej w Borzytuchomiu właściciele nieruchomości dostarczyli następujące ilości odpadów komunalnych:

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
16 01 03	Zużyte opony	13,5600
20 01 10	Odzież	10,2600
20 01 11	Tekstylija	3,3800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	52,4600

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

W roku 2025 z terenu gminy Borzytuchom odebrano 410,3200 Mg zmieszanych odpadów komunalnych (20 03 01). Zgodnie z danymi przedstawionymi w sprawozdaniach przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne z terenu Gminy Borzytuchom w 2025 r. zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości

z mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych nie przekazywano bezpośrednio do składowania.

Masa odpadów zawierająca frakcje nieulegające biodegradacji, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych, przekazanych do składowania w tonach – 0 Mg

Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów z terenu gminy Borzytuchom

1. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu osiągnięty przez Gminę w 2025 r. wyniósł 58 %
2. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu podmiotu odbierającego odpady komunalne w przypadku spółki ELWOZ ECO wyniósł 50,40 %
3. poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę wyniósł 16%
4. poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2025 r.: ograniczenie do 0 %

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

łącznie masa odpadów, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych i zebranych, przekazanych do termicznego przekształcania odpadów w tonach – 0,5329 Mg

łącznie masa odpadów, powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do termicznego przekształcania odpadów w tonach - 0,2674 Mg.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych – 0,06 %.

Podsumowanie i wnioski

Roczna analiza gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Borzytuchom za 2025 rok pokazuje, że system funkcjonował zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zapewniał ciągłość odbioru oraz zagospodarowania odpadów. Gmina korzysta z zewnętrznej instalacji przetwarzania odpadów w Sierznie, co wynika z braku własnej infrastruktury w tym zakresie. System opiera się na selektywnej zbiórce odpadów, z wyraźnym zróżnicowaniem opłat – wyższe stawki dla odpadów niesegregowanych skutecznie motywują mieszkańców do segregacji. Dodatkowo funkcjonuje mechanizm ulg dla osób kompostujących bioodpady, z którego korzysta znaczna liczba mieszkańców (965 osób).

łącznie ilość odebranych odpadów komunalnych wskazuje, że największy udział stanowią odpady zmieszane (ponad 410 Mg), co nadal pozostaje istotnym wyzwaniem systemowym. Jednocześnie odnotowano znaczące ilości odpadów zbieranych selektywnie, szczególnie tworzyw sztucznych i szkła.

Poziom recyklingu osiągnięty przez gminę wyniósł 58%, co jest wynikiem dobrym i zgodnym z wymaganiami. Na uwagę zasługuje również fakt, że:

- nie przekazywano odpadów bezpośrednio do składowania,
- ograniczono do 0% składowanie odpadów biodegradowalnych,

- udział odpadów kierowanych do termicznego przekształcania był marginalny (0,06%).

Wnioski

- Osiągnięcie 58% poziomu recyklingu świadczy o skutecznej organizacji systemu oraz rosnącej świadomości ekologicznej mieszkańców.
- Pomimo dobrych wyników recyklingu, wysoka ilość odpadów zmieszanych sugeruje potrzebę dalszej edukacji mieszkańców oraz usprawnienia selektywnej zbiórki. Uzależnienie od zewnętrznej instalacji (RIPOK) jest rozwiązaniem funkcjonalnym, ale ogranicza niezależność gminy i może wpływać na koszty.
- Rozwój PSZOK, monitoring strumienia odpadów oraz modernizacja infrastruktury są kluczowe dla dalszej poprawy efektywności systemu.
- Duża liczba mieszkańców korzystających z kompostowania przyczynia się do ograniczenia ilości odpadów trafiających do systemu.
- Występujące zaległości w opłatach wskazują na konieczność kontynuowania działań windykacyjnych i informacyjnych

7. Zagospodarowanie przestrzenne

Gmina Borzytuchom posiada Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borzytuchom, uchwalone Uchwałą Rady Gminy Borzytuchom Nr XXIV/111/01 z dnia 30.04.2001 r. zmienionym uchwałą Rady Gminy Borzytuchom Nr XXX/196/10 z dnia 22 czerwca 2010 r., Uchwałą Rady Gminy Borzytuchom Nr VII/63/15 z dnia 29 września 2015 r. oraz Uchwałą Rady Gminy Borzytuchom Nr XXIV/227/17 z dnia 31 października 2017 r. oraz Uchwałą Rady Gminy Borzytuchom Nr XXX/319/23 z dnia 31 marca 2023 roku

Studium jest materiałem pomocniczym, stanowiącym źródło informacji podczas wykonywania prac planistycznych przez Wójta. Na terenie gminy obowiązuje 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tj.:

1. Zmiana miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Borzytuchom dotycząca trasy gazociągu w/c Bytów-Słupsk.
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy na cele działalności produkcyjno-usługowej oraz przemysłowej, w miejscowości Dąbrówka.
3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkalno-usługowej w miejscowości Borzytuchom, działka nr 142/5.
4. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Struszewo gmina Borzytuchom”, dla terenu zabudowy produkcyjnej, działka nr 196.
5. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie geodezyjnym Niedarzyno” – obszar zabudowy mieszkaniowej.

6. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w miejscowości Borzytuchom – obszar zabudowy produkcyjnej, działki nr: 253, 252, 251, 250, 250/1, 250/2, 249, 248, 245, 248/1.

Zmiany przeznaczenia gruntów dokonuje się w gminie także na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W 2025 roku zostało wydanych przez wójta 443 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz 10 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

8. Inwestycje gminne

W roku 2025 wykonano wiele zadań inwestycyjnych, na które wydano kwotę 9 238 926,37 zł. Wydatki te nie obejmują inwestycji wykonanych w ramach Funduszu Sołeckiego, które opisane zostały w części VI raportu.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych inwestycji zawiera tabela poniżej.

Lp.	Nazwa inwestycji / Nazwa projektu	Koszt poniesiony na wykonanie zadania	Inwestycja została zrealizowana
1.	Przebudowa drogi gminnej ul. Polna w msc. Borzytuchom	296 800,90 zł	TAK
2.	Budowa przedszkola w Borzytuchomiu	3 412 808,11 zł	W trakcie realizacji
3.	Modernizacja oświetlenia na terenie Gminy Borzytuchom	283 765,27 zł	TAK
4.	Doposażenie placu zabaw w Krosnowie	20 500,00 zł	TAK
5.	Budowa infrastruktury publicznej na terenie Gminy Borzytuchom	39 778,60 zł	W trakcie realizacji
6.	Budowa i przebudowa dróg gminnych	86 792,20 zł	W trakcie realizacji
7.	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Borzytuchom wraz z budynkiem GOPS	60 130,00 zł	W trakcie realizacji

8.	Modernizacja placu nad jeziorem Osiecko	11 999,94 zł	W trakcie realizacji
9.	Budowa mieszkań wspomaganych na terenie gminy Borzytuchom	30 000,00	W trakcie realizacji
10.	Żłobek Gminny w Borzytuchomiu ul. Szkolna 1A	1 313 421,58 zł	W trakcie realizacji
11.	Utworzenie i Wyposażenie placówki „Senior+”	396 308,24 zł	TAK
12.	Stworzenie miejsca integracji, rekreacji i wypoczynku w msc. Borzytuchom. Aktywne Sołectwo Pomorskie 2025	31 499,99 zł	TAK
13.	Budowa lub rozbudowa lub zakup wraz z montażem magazynów energii wyłącznie na potrzeby źródeł OZE wraz z przyłączeniem do sieci	51 660,00 zł	W trakcie realizacji
14.	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w msc. Borzytuchom	381 701,00 zł	TAK
15.	Budowa oświetlenia drogowego w msc. Chotkowo	11 000,00	W trakcie realizacji
16.	Wymiana elementów placu zabaw	23 000,00	W trakcie realizacji
17.	Budowa oświetlenia drogowego w Niedarzynie	19 000,00 zł	W trakcie realizacji
18.	Budowa budynku remizy OSP w Krosnowie wraz z remontem budynku OSP w Dąbrówce	1 194 519,00	TAK
19.	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w msc. Borzytuchom	372 872,63	TAK

8.1 Pozyskiwanie środków zewnętrznych i realizacja inwestycji w 2025 roku

W 2025 roku Gmina Borzytuchom skutecznie pozyskiwała środki finansowe pochodzące zarówno z programów krajowych i regionalnych, jak i funduszy zewnętrznych wspierających rozwój lokalnej infrastruktury, edukacji, polityki senioralnej, ochrony środowiska, bezpieczeństwa oraz działań społecznych.

W zakresie ochrony środowiska i poprawy jakości powietrza kontynuowano realizację programów wspierających mieszkańców w działaniach termomodernizacyjnych i wymianie źródeł ciepła. W ramach programu „Czyste Powietrze”, przy wsparciu gminnego punktu konsultacyjno-informacyjnego, wypłacono mieszkańcom łącznie 536.285,19 zł dofinansowania. Programem objęto 11 mieszkańców, a środki przekazywano zarówno za pośrednictwem rachunku gminy (190.787,12 zł), jak i bezpośrednio na rachunki bankowe beneficjentów (345.498,07 zł). Ponadto w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie” w 2025 roku wypłacono 242.936,89 zł wsparcia.

Istotne wsparcie uzyskano również w obszarze edukacji. W ramach programu „Cyfrowy Uczeń” pozyskano 30.000,00 zł dofinansowania przy wkładzie własnym wynoszącym 7 500,00 zł, co umożliwiło doposażenie placówki przedszkolnej w nowoczesny sprzęt elektroniczny i systemy wspierające proces edukacyjny. Ponadto szkoły otrzymały nieodpłatnie sprzęt elektroniczny o wartości 124.735,11 zł w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, przekazany przez Ministra Cyfryzacji do Zespołu Szkół w Borzytuchomiu. Realizowano także program wspierania czytelnictwa, w ramach którego przyznano 12 000,00 zł dofinansowania przy całkowitej wartości zadania wynoszącej 14.882,26 zł.

Dodatkowo Gmina Borzytuchom uzyskała wsparcie w ramach Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025–2027. Program skierowany był do szkół, w których naukę pobierali uczniowie z doświadczeniem migracji i uchodźstwa, w szczególności uczniowie z Ukrainy, a jego celem było wspieranie integracji, dobrostanu społeczności szkolnej oraz rozwoju kompetencji kadry pedagogicznej. W ramach programu realizowano działania obejmujące m.in. wsparcie specjalistyczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli oraz działania wspierające adaptację i wyrównywanie szans edukacyjnych. Wartość wsparcia na 2025 rok wyniosła 18.644,00 zł, z czego 15.401,53 zł stanowiły środki funduszy europejskich.

„AKTYWNY MALUCH” -dofinansowanie tworzenia miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 i funkcjonowania nowoutworzonych miejsc opieki. W ramach tego działania przyznana została Gminie Borzytuchom kwota dofinansowania na utworzenie 25 miejsc opieki w żłobku 1 768 986,00 zł z KPO (stanowiąc będzie wkład własny, który miał być pokryty z budżetu gminy do budowy żłobka) oraz dofinansowanie do funkcjonowania z FERS 752.400,00 zł (jak już będzie funkcjonował żłobek). W związku z tym, wygenerowana została oszczędność w postaci 1.450.000,00 zł, kwota ta była zabezpieczona w budżecie w ramach wkładu własnego do inwestycji. To przykład kolejnego racjonalnego gospodarowania budżetem gminy.

W zakresie infrastruktury technicznej i drogowej Gmina Borzytuchom realizowała szereg przedsięwzięć inwestycyjnych. W ramach modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych, przy wsparciu Samorządu Województwa Pomorskiego w wysokości 140 000,00 zł, zmodernizowano drogę w miejscowości Borzytuchom o długości 520,90 m, wykonując nawierzchnię z kruszywa naturalnego wraz z betonową podbudową stabilizującą o grubości 15 cm. Całkowita wartość przedsięwzięcia wyniosła 381 701,00 zł. Zrealizowano również modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Niedarzyno, obejmującą wykonanie dwóch odcinków o łącznej długości 725 m z nawierzchnią wykonaną z płyt typu YOMB. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 372 872,63 zł, z czego 160 000,00 zł stanowiły środki pozyskane z budżetu Województwa Pomorskiego, natomiast 50 000,00 zł pochodziło z porozumienia zawartego z Nadleśnictwem Bytów dotyczącego współfinansowania przedsięwzięcia.

Zrealizowano modernizację oświetlenia ulicznego i obiektowego na terenie całej gminy w ramach programu „Rozświetlamy Polskę”, obejmującą wymianę 280 opraw na energooszczędne oświetlenie LED. Wartość inwestycji wyniosła 283.765,27 zł brutto, z czego 80% stanowiło dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład.

Znaczące środki pozyskano również na rozwój infrastruktury bezpieczeństwa przeciwpożarowego. W ramach Programu Inwestycji Strategicznych Rządowego Funduszu Polski Ład zrealizowano inwestycje obejmujące budowę nowej remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Krosnowie oraz remont budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Dąbrówce. W Krosnowie wybudowano nowy budynek remizy wraz z zapleczem socjalnym i niezbędną infrastrukturą techniczną, natomiast w Dąbrówce przeprowadzono modernizację pomieszczeń świetlicy, sanitariatów i kotłowni, wykonano nową instalację elektryczną oraz zamontowano nowe źródło ciepła. Łączna wartość przedsięwzięć wyniosła ponad 2,3 mln zł, przy dofinansowaniu na poziomie 98% wartości inwestycji.

Ważnym przedsięwzięciem społecznym było również uzyskanie dofinansowania w wysokości 160 000,00 zł w ramach programu „Senior+” na utworzenie Klubu Senior+ w Dąbrówce. W ramach przedsięwzięcia wykonano adaptację pomieszczeń świetlicy wiejskiej na potrzeby działalności klubu, tworząc przestrzeń integracyjną, edukacyjną i rekreacyjną przeznaczoną dla osób starszych. Zadanie polegało na przebudowie i wyposażeniu Sali wiejskiej w celu zapewnienia seniorom miejsca do aktywnego spędzania wolnego czasu dostosowanego dla osób starszych.

Gmina skutecznie pozyskała również środki na rozwój obszarów wiejskich i przestrzeni publicznych. W ramach programu „Aktywne Sołectwo Pomorskie 2025” otrzymaliśmy 20 000,00 zł na realizację zadania pn. „Stworzenie miejsca integracji, rekreacji i wypoczynku w miejscowości Borzytuchom”. Projekt obejmował zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez montaż elementów małej architektury, tablic edukacyjnych, utworzenie ogrodu społecznościowego oraz montaż tarczy zegara słonecznego na Skwerze im. Danuty Siedzikówny „Inki”. Działania te miały na celu zwiększenie integracji mieszkańców, poprawę jakości przestrzeni publicznej oraz wzmacnianie lokalnej tożsamości i aktywności społecznej. Taka aktywność w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych i realizacji inwestycji

potwierdziła skuteczność Gminy Borzytuchom w prowadzeniu polityki rozwoju lokalnego, odpowiadającej na potrzeby mieszkańców w obszarach infrastruktury, edukacji, bezpieczeństwa, ochrony środowiska i integracji społecznej.

8.2 Fundusz sołecki 2025 r.

Wykonanie funduszu sołeckiego na 31.12.2025 r. w poszczególnych sołectwach zostało zrealizowane następująco:

Sołectwo Borzytuchom			
Nazwa zadania	PLAN	WYKONANIE	%
Remont drogi	1 000,00	1 000,00	100,00%
Doposażenie OSP	17 000,00	17 000,00	100,00%
Budowa oświetlenia drogowego	4 226,00	4 226,00	100,00%
Organizacja spotkań edukacyjno-kulturalnych	5 000,00	4 991,85	99,84%
Doposażenie klubu sportowego Zawisza Borzytuchom	5 000,00	4 999,99	100,00%
Zakup namiotów	12 000,00	11 682,00	97,35%
Wymiana elementów placu zabaw	23 000,00	23 000,00	100,00%
Razem	67 226,00	66 899,84	99,51%

Sołectwo Chotkovo			
Nazwa zadania	PLAN	WYKONANIE	%
Remont drogi	5 000,00	5 000,00	100,00%
Budowa oświetlenia drogowego	11 000,00	11 000,00	100,00%
Organizacja spotkań edukacyjno-kulturalnych	6 503,82	6 438,96	99,00%
Estetyzacja sołectwa	6 000,00	5 983,37	99,72%
Razem	28 503,82	28 422,33	99,71%

Sołectwo Krosnowo			
Nazwa zadania	PLAN	WYKONANIE	%
Doposażenie placu zabaw	20 500,00	20 500,00	100,00%
Zakup tablicy informacyjnej	623,00	623,00	100,00%
Organizacja spotkań edukacyjno-kulturalnych	5 700,17	5 700,11	100,00%
Razem	26 823,17	26 823,11	100,00%

Sołectwo Osieki			
Nazwa zadania	PLAN	WYKONANIE	%
Modernizacja placu nad jeziorem Osiecko	6 000,00	6 000,00	100,00%
Estetyzacja sołectwa	956,46	956,46	100,00%
Zakup defibrylatora	9 000,00	8 949,00	99,43%
Organizacja spotkań edukacyjno-kulturalnych	10 000,00	9 986,98	99,87%
Zakup namiotów imprezowych	4 698,60	4 698,60	100,00%
Razem	30 655,06	30 591,04	99,79%

Sołectwo Niedarzyno			
Nazwa zadania	PLAN	WYKONANIE	%
Doposażenie sali wiejskiej	10 000,00	10 000,00	100,00%
Estetyzacja sołectwa	4 500,00	4 498,52	99,97%
Budowa oświetlenia ulicznego	15 500,00	15 498,00	99,99%
Organizacja spotkań edukacyjno-kulturalnych	4 621,39	4 617,08	99,91%
Razem	34 621,39	34 613,60	99,98%

Sołectwo Jutrzenka			
Nazwa zadania	PLAN	WYKONANIE	%
Remont drogi	5 814,68	5 814,68	100,00%

Budowa oświetlenia ulicznego	10 000,00	9 999,90	100,00%
Organizacja spotkań edukacyjno-kulturalnych	8 000,00	7 999,28	99,99%
Zakup domku narzędziowego	2 899,00	2 899,00	100,00%
Zakup zestawów biesiadnych	4 000,00	3 992,00	99,80%
Zakup narzędzi ogrodowych	3 101,00	3 100,01	99,97%
Razem	33 814,68	33 804,87	99,97%

Sołectwo Struszewo			
Nazwa zadania	PLAN	WYKONANIE	%
Remont drogi	1 500,00	1 500,00	100,00%
Zakup pojemników na piasek	1 000,00	1 000,00	100,00%
Zakup tablic adresowych	2 288,35	2 277,96	99,55%
Budowa oświetlenia ulicznego	14 000,00	14 000,00	100,00%
Doposażenie sali wiejskiej	500,00	500,00	100,00%
Organizacja spotkań edukacyjno-kulturalnych	7 917,15	7 910,28	99,91%
Razem	27 205,50	27 188,24	99,94%

Sołectwo Dąbrówka			
Nazwa zadania	PLAN	WYKONANIE	%
Doposażenie OSP	10 500,00	10 500,00	100,00%
Zakup narzędzi ogrodowych	3 000,00	2 999,99	100,00%
Doposażenie sali wiejskiej	8 000,00	6 933,31	86,67%
Estetyzacja sołectwa	3 800,00	3 800,00	100,00%
Organizacja spotkań edukacyjno-kulturalnych	15 000,00	14 930,22	99,53%
Doposażenie boiska sportowego	5 000,00	4 950,00	99,00%

Zakup namiotów plenerowych	9 500,00	9 500,00	100,00%
Remont schodów przy sali wiejskiej	3 682,62	3 686,62	100,11%
Razem	58 482,62	57 300,14	97,98%

9. Realizacja Uchwał Rady Gminy

W roku 2025 Rada Gminy podjęła 62 uchwały, w tym w zakresie:

1. Gospodarki nieruchomościami - 12 uchwał dotyczących:

- wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Borzytuchom (część działki nr 277/15 obr. Struszewo)
- wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy Borzytuchom (dz. 176/1 obr. Chotkowo i dz. 213 obr. Niedarzyno)
- sprawie wyrażenia zgody na odpłatne nabycie nieruchomości na rzecz Gminy Borzytuchom (dz. 136 obr. Niedarzyno)
- wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość - na okres 3 lat
- wyrażenia zgody na ustanowienie nieodpłatnej służebności przesyłu
- wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Borzytuchom
- wyrażenia woli przystąpienia przez Gminę Borzytuchom wraz z Lasami Państwowymi Nadleśnictwem Bytów do wspólnej realizacji inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 162005G w miejscowości Niedarzyno” zlokalizowanej w gminie Borzytuchom na działkach nr 243, 244/1 obręb Niedarzyno, w 2025 roku
- wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy Borzytuchom
- wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości stanowiącej własność Gminy Borzytuchom
- wyrażenia zgody na odpłatne nabycie nieruchomości na rzecz Gminy Borzytuchom
- zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości w drodze komunalizacji na rzecz Gminy Borzytuchom od Skarbu Państwa (dz. 243/2 i dz. 243/3 obr. Chotkowo)
- wyrażenia zgody na odpłatne nabycie w drodze licytacji komorniczej nieruchomości zabudowanej na rzecz Gminy Borzytuchom

2. Realizacji budżetu gminy - 18 uchwał dotyczących:

- zmiany uchwały budżetowej Gminy Borzytuchom na rok 2025 (5 uchwał)
- zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Borzytuchom na lata 2025-2034 (5 uchwał)

- udzielenia Wójtowi Gminy Borzytuchom wotum zaufania
- rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego i sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Borzytuchom za rok 2024
- udzielenia Wójtowi Gminy Borzytuchom absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Borzytuchom za rok 2024
- udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Bytowskiego (2 uchwały)
- Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2026-2034
- uchwalenia budżetu Gminy Borzytuchom na rok 2026

3. Gminnych strategii, programów i planów – 8 uchwał dotyczących:

- przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Borzytuchom w 2025 roku
- przyjęcia „Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych Gminy Borzytuchom na lata 2025-2032”
- przyjęcia „Rocznego Programu Współpracy Gminy Borzytuchom z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2026 (2 uchwały)
- przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Borzytuchom na lata 2026-2029
- wyrażenia zgody na utworzenie i przystąpienie Gminy Borzytuchom do spółdzielni energetycznej o nazwie „Spółdzielnia Energetyczna w Gminie Borzytuchom” z siedzibą w Borzytuchomiu
- wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w sprawie realizacji Programu „Czyste Powietrze”
- wyrażenia woli przystąpienia przez Gminę Borzytuchom wraz z Lasami Państwowymi Nadleśnictwem Bytów do wspólnej realizacji inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 162005G w miejscowości Niedarzyno” zlokalizowanej w gminie Borzytuchom na działkach nr 243, 244/1 obręb Niedarzyno, w 2025 roku

4. Podatków, opłat i gospodarki odpadami - 8 uchwał dotyczących:

- wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty
- przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Borzytuchom
- szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów
- ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Borzytuchom oraz warunków i trybu jej składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej

- powierzenia Zakładowi Zagospodarowania Odpadów Sierzno spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Sierznie wykonywania na rzecz Gminy Borzytuchom zadania własnego w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych oraz eksploatacji i utrzymania instalacji komunalnej
- pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień w tym podatku na 2026 rok
- określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych na 2026 rok

5. Oświaty, wychowania i spraw społecznych – 6 uchwał dotyczących:

- przedszkolnego w publicznym przedszkolu prowadzonym przez Gminę Borzytuchom
- ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania
- zasad udzielenia i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach i przedszkolu, prowadzonych przez Gminę Borzytuchom
- określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli przedszkoli innych placówek przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Borzytuchom pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze
- określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin dla pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych zatrudnionych w przedszkolach i szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Borzytuchom
- udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borzytuchomiu upoważnienia do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów
- zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borzytuchomiu

6. Organizacji i funkcjonowania gminy - 4 uchwał dotyczących:

- zmiany uchwały w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury
- powierzenia Wójtowi Gminy Borzytuchom uprawnienia do ustalania wysokości cen i opłat albo sposobu ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej Gminy Borzytuchom
- przyjęcia Regulaminu korzystania z gminnych obiektów
- sportowych na terenie Gminy Borzytuchom (2 uchwały)

7. Pozostałe sprawy - 6 uchwał dotyczących:

- nadania nazwy ulicy stanowiącej przedłużenie ulicy Łąkowej w miejscowości Borzytuchom
- nadania nazwy ulicy w miejscowości Borzytuchom
- wyrażenia opinii do projektu Audytu Krajobrazowego Województwa Pomorskiego
- rozpatrzenia petycji (3 uchwały)

10. Oświata w Gminie

Dzieci z terenu gminy realizowały obowiązek szkolny w Szkołach Podstawowych w Borzytuchomiu z filią w Dąbrówce i w Niedarzynie. Zgodnie z danymi Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30.09.2025 r. do szkoły w Borzytuchomiu uczęszczało 283 uczniów, w Dąbrówce 48 uczniów, w Niedarzynie 39 uczniów. 54 dzieci realizowało obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego.

Wychowaniem przedszkolnym objętych było 107 dzieci w wieku 2,5 – 5 lat z podziałem na oddziały w Borzytuchomiu - 53, filii w Niedarzynie - 25 oraz Dąbrówce -29.

Rodzice ponoszą koszty nauczania, wychowania i opieki w zakresie przekraczającym 5-cio godzinne minimum programowe w kwocie 1 zł za każdą godzinę zajęć oraz za wyżywienie (jedynie tzw. „wkład do kotła”). Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego wyniosły 36 852,20 zł, wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia wyniosły 96 593,00 zł.

Efektom sprawdzenia uzyskanej w szkole wiedzy jest uzyskany wynik egzaminu zewnętrznego organizowanego na zakończenie szkoły podstawowej – egzamin ósmoklasisty. Do egzaminu przystąpiło 39 uczniów. Egzamin odbywał się w SP Borzytuchom i wypadł lepiej niż w roku ubiegłym. Średni wynik z egzaminów wyniósł 55%.

Na terenie powiatu bytowskiego wyniki prezentują się następująco:

1. Język polski

Gmina	Liczba zdających	Średni wynik [%]
Borzytuchom	39	56.00
Bytów	216	60.00
Czarna Dąbrówka	63	52.00
Kołczygłowy	26	57.00
Lipnica	41	64.00
Miastko	95	61.00
Parchowo	37	59.00
Studzienice	45	64.00
Trzebielino	37	56.00
Tuchomie	51	57.00

2. Matematyka

Gmina	Liczba zdających	Średni wynik [%]
Borzytuchom	39	48.00
Bytów	216	52.00
Czarna Dąbrówka	63	39.00
Kołczygłowy	26	46.00
Lipnica	41	42.00
Miastko	95	43.00
Parchowo	37	50.00
Studzienice	45	52.00
Trzebielino	37	34.00
Tuchomie	51	47.00

3. Język angielski

Gmina	Liczba zdających	Średni wynik [%]
Borzytuchom	39	61.00
Bytów	217	67.00
Czarna Dąbrówka	63	50.00
Kołczygłowy	26	63.00
Lipnica	35	64.00
Miastko	93	63.00
Parchowo	37	66.00
Studzienice	45	60.00
Trzebielino	30	65.00
Tuchomie	51	61.00

Dane OKE Gdańsk 2025 r.

Uczniom z rodzin uboższych spełniających kryterium dochodowe były przyznawane stypendia szkolne. W okresie styczeń – czerwiec takie stypendium przyznano 6 uczniom, a w okresie wrzesień – grudzień 20 uczniom, na łączną kwotę 15 088,00 zł, w tym ze środków własnych gminy 4 920,00 zł.

11. Promocja

W roku 2025 na działalność promocyjną gminy wydano kwotę: **55 606,10 zł**, z czego na poszczególne działania wydatkowano:

- zakup medali, statuetek oraz pucharów dla uczestników turnieju „Baśki Kaszubskiej” - 450,00 zł,
- zakup długopisów z nadrukiem napisu „Gmina Borzytuchom” - 900,00 zł
- zakup baneru reklamowego z logiem gminy Borzytuchom przeznaczonego do promocji gminy podczas imprez plenerowych - 200,00 zł,
- zakup pucharów dla zwycięzców zawodów wędkarskich o puchar Wójta Gminy

- Borzytuchom - 1 000,00 zł,
- zakup pucharów dla zwycięzców zawodów wędkarskich „Sumik 2025” o puchar Wójta Gminy Borzytuchom - 980,00 zł
 - zakup 200 egzemplarzy książki zawierającej opis dziejów szkolnictwa w gminie Borzytuchom - 5 924,10 zł,
 - zakup koszulek z nadrukiem herbu gminy oraz napisem Gmina Borzytuchom z przeznaczeniem dla pracowników UG jako reprezentantów gminy w turnieju tenisa stołowego, który odbył się w Parchowie - 250,00 zł,
 - zakup bombek choinkowych o dużych rozmiarach napełnianych powietrzem, które będą instalowane na wolnym powietrzu w pobliżu ciągów komunikacyjnych na terenie gminy celem wystroju bożonarodzeniowego miejscowości - 20 036,70 zł,
 - wydanie Biuletynu Informacyjnego Gminy Borzytuchom - 2 961,00 zł
 - zakup przypinek metalowych z herbem gminy oraz napisem Gmina Borzytuchom - 971,70 zł,
 - zakup toreb reklamowych z nadrukiem herbu gminy i napisem Gmina Borzytuchom - 500,00 zł,
 - zakup naklejek z herbem gminy i napisem Gmina Borzytuchom do oznakowania zakupionego sprzętu wykorzystywanego przez pracowników gospodarczych - 400,00 zł,
 - zakup gadżetów promocyjnych do oprawy imprez sportowo rekreacyjnych odbywających się na terenie gminy - 3 475,00 zł,
 - wydanie Biuletynu Informacyjnego Gminy Borzytuchom - 4 169,70 zł,
 - zakup ekranu projekcyjnego do wykorzystania na spotkaniach i zebraniach z mieszkańcami - 389,99 zł,
 - zakup projektora przenośnego do wykorzystania na spotkaniach i zebraniach z mieszkańcami - 532,99 zł,
 - wykonanie gadżetów pamiątkowych na imprezę pn. Bieg Niepodległości - 11 000,00 zł,
 - koszt transportu na targi Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, które odbyły w Poznaniu – 333,32 zł,
 - życzenia bożonarodzeniowe dla mieszkańców w prasie lokalnej - 1 107,00 zł,
 - dostawa przypinek metalowych z herbem gminy i napisem Gmina Borzytuchom -24,60 zł,

Do szeroko pojętej działalności promującej gminę można również zaliczyć przyjęty przez Radę Gminy system przyznawania nagród dla osób osiągających wysokie wyniki sportowe. Takich nagród w roku 2025 przyznano 29 na łączną kwotę **20 000,00 zł.**, w tym:

- jedną nagrodę I stopnia w wysokości 2 000,00 zł
- osiem nagród II stopnia w wysokości 1 000,00 zł
- dwadzieścia nagród III stopnia w wysokości 500,00 zł

12. Zapewnienie bezpieczeństwa w gminie

W celu zapewnienia mieszkańcom bezpiecznych warunków do zamieszkiwania i przebywania na terenie gminy, wójt jest zobowiązany do podejmowania natychmiastowych, zdecydowanych działań w sytuacjach zagrożenia. Działania takie są podejmowane w oparciu o funkcjonujące na terenie gminy jednostki ochotniczej straży pożarnej, a w razie większego zagrożenia również przy pomocy jednostek zewnętrznych.

W gminie założono 5 jednostek OSP w: Borzytuchomiu, Chotkowie, Dąbrówce, Krosnowie i Niedarzynie. Jednostki z miejscowości Borzytuchom oraz Niedarzyno są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Każda jednostka OSP jest wyposażona w samochód oraz niezbędny sprzęt ratowniczo-gaśniczy. Za udział w akcji ratowniczo-gaśniczej, strażacy otrzymują ekwiwalent w wysokości ustalonej uchwałą Rady Gminy.

Najprężniej działającą jednostką jest OSP Borzytuchom. Obecnie jednostka dysponuje dwoma wozami strażackimi, jednym autem osobowym oraz łodzią. Zrzesza 44 członków zwyczajnych z czego 30 osób to strażacy czynnie biorący udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Prezesem jednostki jest Jacek Staubach. W 2025 r. jednostka OSP Borzytuchom wyjeżdżała łącznie do 52 zdarzeń, większość z nich miała miejsce na terenie naszej Gminy.

Wydatki poniesione na utrzymanie jednostki OSP Borzytuchom w 2025 r. utrzymywały się w granicach 145.000,00 zł. W 2025 r. część wydatków została przeznaczona na niezbędne i terminowe wykonanie przeglądów i konserwacji aparatów powietrznych, narzędzi hydraulicznych oraz masek powietrznych, usługa serwisowa samochodu, naprawa syreny alarmowej, zakup węgla do remizy, zakup akumulatora i części samochodowych, zakup reduktora z szybkozłączką, zakup półki do wozu, zakup paliwa do samochodów i sprzętu p. poż. oraz inne.

Za udział w akcjach ratowniczych, z budżetu gminy wypłacono strażakom tej jednostki w roku 2025 ekwiwalent w łącznej wysokości 21.790,00zł.

Drugą jednostką pod względem swojej działalności jest OSP Niedarzyno, która zrzesza 40 członków zwyczajnych, w tym 21 czynnych strażaków. Prezesem jest Henryk Talewski. Jednostka OSP Niedarzyno wyjeżdżała łącznie do 25 zdarzeń.

Wydatki poniesione na utrzymanie jednostki OSP Niedarzyno w 2025 r. utrzymywały się w granicach 57.000,00 zł. Jednostka OSP Niedarzyno w 2025 r. została doposażona między innymi w czapki zimowe. Ponadto zostały przeprowadzone niezbędne i terminowe przeglądy reduktorów oraz akumulatorów płucnych. Wypłacony ekwiwalent za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach wyniósł łącznie w 2025 r. 6.210,00 zł.

Kolejną jednostką funkcjonującą na terenie naszej Gminy jest OSP Dąbrówka, która zrzesza 39 członków zwyczajnych, w tym 21 czynnych strażaków. Prezesem jednostki jest Henryk Kędziora.

Wydatki poniesione na utrzymanie jednostki utrzymywały się w granicach 31.000,00 zł. Jednostka została wyposażona między innymi w węże strażackie, smok ssawny oraz reduktory, obejma do mocowania aparatu powietrznego, artykułów do renowacji samochodu i sprzętu p. poż. Jak również został zakupiony pellet do ogrzewania remizy.

Jednostka w 2025 r. wyjeżdżała łącznie do 20 zdarzeń. Wypłacono strażakom ekwiwalent za udział w akcjach ratowniczo - gaśniczych w łącznej wysokości 7.260,00 zł.

Kolejną jednostką jest OSP Krosnowo, która zrzesza 30 strażaków z czego 20 ma uprawnienia do bezpośredniego udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Prezesem jednostki jest Radosław Czaplą.

Wydatki poniesione na utrzymanie jednostki OSP Krosnowo w 2025 r. utrzymywały się w granicach 27.000,00 zł, które przeznaczone były m.in. na zakup paliwa do samochodu i sprzętu p. poż., przegląd i naprawa motopompy, przegląd samochodu oraz syreny alarmowej. Jednostka brała udział w 5 zdarzeniach. Ekwiwalent za udział w akcjach ratowniczych oraz szkoleniach wyniósł łącznie 3.450,00zł.

Jednostka OSP Krosnowo na początku roku 2025 odebrała nowo wybudowaną remizę. Koszt jaki został poniesiony przez Gminę nie był ze środków przeznaczonych na utrzymanie OSP tylko z inwestycyjnych Gminy.

Zakres prac obejmował budowę budynku remizy OSP w Krosnowie. W budynku powstało pomieszczenie garażowe dla pojazdu straży pożarnej wraz z niezbędnymi pomieszczeniami socjalnymi oraz szkoleniowo - technicznymi wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

Piątą jednostką OSP funkcjonującą na terenie gminy jest OSP Chotkowo, która zrzesza 15 członków zwykłych w tym 11 czynnych strażaków. Prezesem jednostki jest Janusz Gawdzik.

Wydatki poniesione na utrzymanie jednostki w 2025 r. utrzymywały się w granicach 25.000,00 zł, przeznaczone m.in. na zakup paliwa do samochodu i sprzętu p. poż, naprawę oraz przegląd samochodu. Jednostka w 2025 r. brała udział w 9 zdarzeniach ratowniczo gaśniczych. Ekwiwalent za udział w akcjach ratowniczo gaśniczych wyniósł łącznie 4.260,00 zł.

łączna kwota przeznaczona na wynagrodzenia z tytułu zawartych umów zlecenia na konserwację i prowadzenie wozów bojowych, palenie w remizie oraz koordynowanie funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oscylowała w granicach 50.000,00 zł, w tym również zaliczka na podatek dochodowy, składki zdrowotne oraz społeczne. Ponadto w 2025 r. strażacy przeszli kontrolne badania lekarskie za łączną kwotę 17.120,00zł.

13. Działalność GBiOK w Borzytuchomiu

Gminna Biblioteka i Ośrodek Kultury w Borzytuchomiu to ważne instytucje, które pełnią kluczową rolę w życiu lokalnej społeczności. Oto kilka istotnych informacji, które mogą być przydatne dla mieszkańców gminy:

Gminna Biblioteka i Ośrodek Kultury w Borzytuchomiu jest otwarty w godzinach:

Poniedziałek 11.00 - 19.00

Wtorek 09.00 - 17.00

Środa 09.00 - 15.00

Czwartek 09.00 - 17.00

Piątek 11.00 – 19.00

Zbiory Biblioteczne:

Gminna Biblioteka oferuje bogaty zbiór książek, czasopism oraz dostęp do Internetu. Księgozbiór biblioteki liczy na chwilę obecną ???? woluminów i wciąż jest wzbogacany zarówno o nowości wydawnicze jak i wznowienia klasycznych dzieł literackich. Mieszkańcy mogą korzystać zarówno z wypożyczalni jak i czytać na miejscu. W Bibliotece często odbywają się zajęcia dla dzieci takie jak czytanie bajek, zajęcia plastyczne czy konkursy.

W Gminnej Bibliotece i Ośrodku Kultury w Borzytuchomiu odbywają się ciekawe zajęcia muzyczne, które przyciągają mieszkańców w każdym wieku. Każda środa to wyjątkowa okazja,

aby uczestniczyć w lekcjach gry na instrumentach, takich jak keyboard oraz akordeon, prowadzone przez wykwalifikowanego instruktora muzycznego, Pana Patryka Trybę. Zajęcia są całkowicie bezpłatne i trwają od 15:00 do 18:00, co sprawia, że są dostępne dla wszystkich chętnych.

Oprócz lekcji gry na instrumentach, GBiOK w Borzytuchomiu oferuje również różnorodne zajęcia wokalne oraz taneczne. Prowadzi je Pani Julita Durawa. Program jest skierowany do dzieci, młodzieży oraz dorosłych, co pozwala na integrację różnych pokoleń w ramach wspólnej pasji do muzyki i tańca. W ofercie znajdują się także zajęcia tańca ludowego oraz chórne dla seniorów.

Spotkania odbywają się w następujące dni:

Zajęcia taneczne i wokalne dla dzieci- poniedziałki 15.30 do 21.00

Chór „Zorza” - środy 18.00-21.00

- piątki 11.00- 15.00

Zespół Pieśni i Tańca „Borzytuchomianie” - piątki 18.00- 21.00

Dwa razy w miesiącu w sali Gminnej Biblioteki i Ośrodka Kultury odbywały się turnieje Kaszubskiej „Baśki”. Ponadto spotkania mają Panie z Koła Gospodyń Wiejskich „Lobelia”, Krąg Biblijny oraz schola parafialna. Przez kilka miesięcy odbywały się zajęcia taneczne dla dzieci prowadzone przez Skakanka Dance.

Wydarzenia z życia Gminnej Biblioteki i Ośrodka Kultury w Borzytuchomiu w 2025 roku:

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy(styczeń)

Po kilku latach przerwy WOŚP znów zagrała w gminie Borzytuchom. Odbyły się licytacje przedmiotów pozyskanych od sponsorów, występy artystyczne, była możliwość strzelania na strzelnicy, muzyka na żywo, kiełbaski z grilla, gorąca herbata i ciasto, ciepła zupa oraz słynne światło do nieba.

Ferie zimowe dla dzieci i młodzieży 17.02-28.02.2025.

Zajęcia odbywały się każdego dnia. W programie znalazło się wiele ciekawych spotkań m.in. z ratownikiem medycznym, z paniami z Nadleśnictwa Bytów oraz ze strażakami z OSP Borzytuchom. Oprócz tego odbywały się zajęcia plastyczne, muzyczne, taneczne, sportowe, kulinarne oraz czytanie bajek dla najmłodszych. Rozstrzygnięto również konkurs plastyczno-literacki „Dziękuję, ja się nie truję!”.

Dzień Kobiet w Gminnej Bibliotece i Ośrodku Kultury w Borzytuchomiu odbył się 07.03.2025 r. Panie zostały powitane przez Pana Wójta goździkami i serdecznymi życzeniami. Główną atrakcją dla Pań był zaproszony specjalnie na tą okazję Kabaret Kuńda. Oprócz tego Panie mogły napić się gorącej kawy i herbaty, zjeść przygotowane na tą okazję słodkości oraz porozmawiać w miłej atmosferze.

Sztuka blisko ludzi

9 maja odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Kaszubskie pejzaże”.

W otwarciu wystawy uczestniczyła Prezes Kaszubskiego Uniwersytetu Ludowego we Wieżycy Pani Magdalena Januszczyk - Łabacka, która opowiedziała o działalności KULu oraz nieco szerzej na temat plenerów malarsko - rzeźbiarskich, które przez ponad 40 lat były tam organizowane. W imieniu Wójta Gminy Borzytuchom gości powitała Sekretarz Gminy Pani Agnieszka Ciszewska.

Obrazy inspirowane lokalnym krajobrazem były nie tylko okazją do kontaktu ze sztuką, ale też sposobem na budowanie poczucia dumy z własnych korzeni. Wystawa przypomniła, jak ważne jest zachowanie i promowanie kultury kaszubskiej wśród młodszych pokoleń.

Dzień Dziecka

W sobotę 31.05.2025 najmłodszy mieszkańcy gminy Borzytuchom, świętowali Dzień Dziecka. Pogoda dopisała, a boisko w Borzytuchomiu tętniło życiem. Przygotowaliśmy dla najmłodszych moc atrakcji, co spowodowało całkiem sporą frekwencję, a to dla nas organizatorów powód do radości.

Atrakcji było naprawdę wiele: dmuchańce, malowanie twarzy, tatuaże, alpaka Halinka (którą można było karmić, głaskać i przytulać), nauka chodzenia na szczudłach, bańki mydlane, strzelanie z łuku, darmowe gofry, hot dogi oraz swojska oranżada (przygotowane przez niezawodne Panie z KGW "Lobelia"). Do tego tańce oraz gry i zabawy animacyjne.

Dużo emocji było w trakcie mini zawodów strażackich, w których najmłodszy uczestnicy, wcielili się w rolę zawodowych strażaków i musieli strącić kilka pachołków węzami strażackim, jak na prawdziwych zawodach.

Odbyły się również niesamowite zawody w przeciąganiu liny, gdzie po jednej stronie była 60 osobowa drużyna dzieci, a po drugiej kilkunastu strażaków, którzy musieli posiłkować się pomocą Pana Wójta i dodatkowo kilkoma osobami dorosłymi. Zawody mimo zdecydowanej większości dzieci zakończyły się remisem.

Zdecydowanie największą atrakcją była piana party, co było widać na uśmiechniętych buziach dzieci.

Akcja czytelnicza " Moja ukochana książka"

Z okazji Międzynarodowego Dnia Książki zorganizowaliśmy akcję "Moja ukochana książka", w której uczestnicy dzielili się recenzjami swoich ulubionych lektur. Cieszymy się, że mogliśmy wspólnie celebrować miłość do czytania!

W ramach akcji otrzymaliśmy dwie piękne recenzje:

Dominiki Szwichtemberg

Martyny Molędy

Ich zaangażowanie i literacka wrażliwość zostały nagrodzone książkowymi upominkami

Wspólnota i magia letniej nocy

Jednym z najbardziej wyczekiwanych wydarzeń była **Kupalnockska – Noc Świętojańska**, zorganizowana 21 czerwca.

Wydarzenie rozpoczęło się od Jarmarku Tradycji, który stał się prawdziwą uczcą dla zmysłów. Lokalni producenci i rękodzielnicy wystawili swoje wyroby: pachnące chleby na zakwasie,

domowe konfitury, miody oraz wyroby z ziół. Na stoiskach nie zabrakło też wyrobów rękodzielniczych. Dźwięki ludowej muzyki i unoszący się aromat z kuchni prowadzonej przez Sołectwo Borzytuchom oraz KGW Lobelia tworzyły niepowtarzalną atmosferę sielskiego jarmarku z duszą.

Na scenie wystąpiły lokalne zespoły: Płomykowe nutki z Tuchomka, Chór Zorza z Borzytuchomia, Zespół Polanki z Karżnicy, Zespół Pieśni i Tańca Borzytuchomianie oraz niesamowita Kapelnicza z Damnicy.

Rozstrzygnęliśmy konkurs na najpiękniejszy wianek świętojański i wręczyliśmy nagrody. Odbyły się warsztaty plecenia wianków, malowania kamieni, a dla dzieci utworzyliśmy stanowisko malowania twarzy.

Kulminacyjnym punktem Kupalnocki było widowisko plenerowe pt. „W blasku ognia – tajemnica kwiatu paproci” przygotowane przez teatr wielopokoleniowy w skład, którego weszli mieszkańcy Borzytuchomia.

Spektakl opowiadał historię legendarnego kwiatu paproci – symbolu szczęścia, miłości i odwagi. W tle ogień, taniec i gra świateł tworzyły magiczną scenografię, a licznie zgromadzona publiczność nie kryła wzruszenia i zachwytu. Po zakończeniu widowiska rozległy się gromkie brawa.

Wisienką na przystawowym torcie był pokaz fire show w wykonaniu Kingi i Krzysia. Brawurowy występ i pokaz umiejętności żonglerskich połączony z efektami pirotechnicznymi powalił publiczność.

Kupalnocka w Borzytuchomiu to nie tylko festyn, ale wydarzenie z sercem – łączące pokolenia, przypominające o dawnych zwyczajach i pokazujące, że lokalna społeczność potrafi stworzyć coś naprawdę wyjątkowego. To był wieczór pełen emocji, ciepła i wspólnoty i z pewnością na długo pozostanie w pamięci.

Makłowicze z Borzytuchomia

Grupa nieformalna "Makłowicze z Borzytuchomia" działająca pod patronatem Gminnej Biblioteki i Ośrodka Kultury w Borzytuchomiu otrzymała niewielki grant z Programu Działaj Lokalnie na projekt "Najlepsze rozmowy prowadzone są w kuchni". W ramach projektu planowane są warsztaty kulinarne:

- Kuchnia tradycyjna Borzytuchomia i okolic
- Smaki pokoleń – gotujemy z babcią i dziadkiem
- Zdrowe i tanie gotowanie

W drugiej części projektu przewidziano organizację dwóch otwartych spotkań przy wspólnym stole:

- „Wieczór wspomnień” – historie rodzinne i lokalne
- „Przepisy z dawnych lat” – wymiana receptur

Warsztaty i spotkania odbywają się w większości Agrowinnicy Borzytuchom, której właścicielka Pani Regina jest koordynatorem projektu oraz w Gminnej Bibliotece i Ośrodku Kultury w Borzytuchomiu. Pierwsze warsztaty w ramach projektu "Najlepsze rozmowy prowadzone są w kuchni" z programu Działaj lokalnie odbyły się 14.08.2025

Próbowaliśmy w nich zdefiniować kuchnię Borzytuchomia. W trakcie warsztatów kuchni kaszubskiej przeprowadziliśmy ankietę wśród uczestników i okazało się, że Gmina Borzytuchom to prawdziwy tygiel kulturowy. Mieszkają tu osoby, które pochodzą z różnych stron Polski. Postanowiliśmy więc, żeby nasze warsztaty choć w części oddawały wielokulturowość gminy.

Na warsztat wzięliśmy zatem kuchnię wielkopolską, kaszubską i litewską (bo jak się okazało kilka osób pochodzi z Wileńszczyzny).

Przygotowaliśmy razem pyry z gzikiem, kaszubskie plince w trzech odstonach oraz chłodnik litewski.

Kolejne warsztaty odbyły się 27.08.2025 roku w agroturystyce Tudobrze - Noclegi w piramidach. Zajęliśmy się na nich zdrową kuchnią. Było nie tylko zdrowo, ale bardzo smacznie, inspirująco i wesoło.

Podczas trzecich i ostatnich warsztatów z programu "Działaj lokalnie" spotkaliśmy się w Agroturystyce Kaszuby Villagehome. Było to spotkanie pełne smaku, ciepła i radości. Gotowaliśmy w kociołku nad ogniskiem aromatyczną zupę gulaszową, piekliśmy chleb, ubijaliśmy swoje masło oraz próbowaliśmy gofrów pieczonych nad ogniskiem. Dodatkowym atutem spotkania była obecność cudownych alp - Halinki i Milo, które skradły nasze serca swoją łagodnością i urokiem.

Całość dopełniała rodzinna, serdeczna atmosfera.

W październiku odbyło się również spotkanie mieszkańców, miejscowych organizacji i stowarzyszeń, odnośnie wypracowania i promocji produktu lokalnego Gminy Borzytuchom.

Sensoplastyka

14.07.2025 w sali Gminnej Biblioteki i Ośrodka Kultury w Borzytuchomiu odbyły się wyjątkowe zajęcia z sensoplastyki.

Dzieci podzielone na dwie grupy wiekowe – od 1 do 5 lat oraz od 6 do 12 lat – miały okazję twórczo się pobrudzić, poeksperymentować z fakturami i kolorami, a przede wszystkim świetnie się bawić!

Było dużo śmiechu, mnóstwo kreatywności i.... jeszcze więcej brudnych rąk!

Środki na zajęcia zostały pozyskane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Muzyka, sport i lokalne talenty

Latem na scenę wkroczyła muzyka. **Festiwal Muzyczny 2 sierpnia** zgromadził zarówno lokalnych wykonawców, jak i przyjezdnych gości. Wspólne koncerty na świeżym powietrzu były dowodem, że w Borzytuchomiu nie brakuje energii i talentów.

To kolejna z rzędu edycja Festiwalu Muzycznego w Borzytuchomiu. Mimo kapryśnej pogody sporo osób skorzystało z naszego zaproszenia.

Wydarzenie otworzył Wójt Gminy Borzytuchom Pan Jarosław Garbicz.

Zaczęliśmy od rozstrzygnięcia konkursu muzycznego Wyśpiewaj Marzenia, który wcześniej ogłosiliśmy na naszym facebooku. Miejsce I wyśpiewała Magdalena Kreft, II miejsce zdobyła

Agata Januszewska, III miejsce ex aequo otrzymali Anna Furman i Marcin Gross, natomiast wyróżnienie powędrowało do Michaliny Skwierawskiej. Po wręczeniu nagród i wysłuchaniu koncertu laureatów, przyszedł czas na występy lokalnych zespołów i wokalistów. I tu pojawia się całkiem spora lista wykonawców: Zespół Pieśni i Tańca Borzytuchomianie, Chór Zorza, Zespół Polanki z Karznicy, Płomykowe nutki z Tuchomka, Trio Pani Julity, Kapelnicza z Damnicy, duet Marta i Julita, duet Angelika i Darek, Julita Durawa, Marta Sikora - Powarzyńska z Trzebielina oraz Dorota Baszanowska z Koszar koło Czerska.

Gwiazda wieczoru, czyli Mezo ściągnęła tłumy swoich fanów. Nawet Ci którzy niespecjalnie czują tego typu muzykę ochoczo podrygiwali pod sceną. Koncert rzeczywiście bardzo dobry i godny podziwu kontakt Mezo z publicznością. Dodatkową atrakcją była możliwość zrobienia sobie zdjęcia z artystą, chętnych nie brakowało.

Rozgrzana koncertami publiczność ruszyła w tany, a o oprawę muzyczną potańcówki zadbał znany Borzytuchomskiej publiczności DJ Lopez.

Na naszym Festiwalu poza częścią koncertową, nie zabrakło innych atrakcji. W strefie malucha można było skorzystać z dmuchańców, zakręconej frytki, lodów, sorbetów, a nawet pojeździć na quadach. Dla dorosłych jarmark lokalnych produktów: miody, swojskie chleby, wędliny, wyroby rękodzielnicze i wiele innych

Dożynki

7 września 2025 roku Gmina Borzytuchom była gospodarzem Dożynek Powiatowo-Gminnych. Dopisała pogoda i frekwencja, bo uczestników było naprawdę sporo, a pogody lepszej nie mogliśmy sobie wymarzyć.

Mszę świętą dziękczynną poprowadzili ks. Janusz Pawlak i ks. Wojciech Hapka. Po mszy świętej, barwny korowód ruszył na stadion, gdzie odbyła się pozostała część dożynek.

Najpierw głos zabrali gospodarze dożynek, czyli Starosta Bytowski Pan Leszek Waszkiewicz oraz Wójt Gminy Borzytuchom Pan Jarosław Garbicz.

Przedstawiliśmy starostów tegorocznych dożynek, a byli nimi Państwo Beata i Janusz Gawdzik z Chotkowa, którzy przekazali w imieniu rolników chleb gospodarzom. Zgodnie ze zwyczajem starostowie dożynek, gospodarze i zaproszeni goście, podzielili sprawiedliwie chleb pomiędzy mieszkańców.

Po części oficjalnej rozstrzygnęliśmy najpierw konkurs na wieniec gminny. Komisja konkursowa w składzie Izabela Kalejta, Dorota Gelecińska oraz Łukasz Sylka postanowiła w tej kategorii przyznać I miejsce sołectwu Borzytuchom, II sołectwu Struszewo, III sołectwu Niedarzyno i IV sołectwu Dąbrówka Bytowska. W kategorii najpiękniejszy wieniec powiatowy I miejsce zdobył wieniec z sołectwa Łobzowo z Gminy Kołczygłowy.

Najpiękniejszą wsią w powiecie bytowskim w tym roku zostało Nożyno z Gminie Czarna Dąbrówka.

Wręczono także specjalne wyróżnienia dla rolników, otrzymali je: Andrzej Kuśmierk, Bartosz Hinz, Filip Szok, Grzegorz Modrzejewski, Witold Chamier - Gliszczyński i Zbigniew Regliński.

Rozstrzygnięto również konkurs na wypiek lata: I miejsce Katarzyna Węsierska, I miejsce Elwira Stencel, II miejsce Renata Stenka i III miejsce Angelika Leman.

Potem scenę opanowali artyści, wystąpili: Zespół Blus le tuńc z Tuchomia, Dumka z Bytowa,

Kapelnica i Damniczanki z Damnicy, Zespół Polanki z Karżnicy, Zespół Pieśni i Tańca Borzytuchomianie, Chór Zorza, Zespół Siedem z Trzebielina, The sisters z Borzytuchomia, Dorotka Baszanowska oraz Pan Kazik z Bytowa.

Gwiazdą wieczoru był zespół Voyager, a zabawę taneczną poprowadził DJ Lopez.

Mieliśmy na dożynkach 30 wystawców i rękodzielników, strefę malucha, część gastronomiczną, strzelnicę ASG, 4 Koła Gospodyń Wiejskich serwowały smaczne, swojskie specjały.

XI Bytowskie Forum Animatorów Kultury (04.10.2025 r.)

Po raz pierwszy mieliśmy przyjemność gościć uczestników Bytowskiego Forum Animatorów Kultury, którzy odwiedzili kilka niezwykłych miejsc na terenie Gminy Borzytuchom: OSP w Niedarżynie, Domowe Sanatorium Kaszubskie Piramidy w Osiekach, Gospodarstwo Agroturystyczne Agrowinnica w Borzytuchomiu, Fundację Platynowa Drużyna oraz Pinarium w Borzytuchomiu.

Bal Seniora (14. 11.2025 r.)

To pierwsze tego typu wydarzenie zorganizowane w Gminie Borzytuchom na tak wielką skalę. Z uwagi na trudności lokalowe zorganizowaliśmy bal w Agrowinnicy w Borzytuchomiu. Prawie 100 seniorów świętowało przy suto zastawionym stole. Przygotowaliśmy dla nich oprawę muzyczną w postaci występu Chóru Zorza oraz DJ Janka. Wójt Gminy Pan Jarosław Garbicz był gospodarzem tego niezwykle rodzinnego spotkania.

Świąteczna Akcja List do św. Mikołaja

5 grudnia 2025 roku zorganizowaliśmy wspólnie ze strażakami z Borzytuchomia, akcję dla najmłodszych mieszkańców gminy. Każde sołectwo odwiedził św. Mikołaj z orszakiem i odebrał od dzieci listy, które do niego adresowały. Przy dziękach kolęd i pastorałek rozmawiał z dziećmi i rozdawał słodkości. Z pewnością będzie to cykliczna impreza, ponieważ spotkała się z dużym zainteresowaniem.

Jarmark Bożonarodzeniowy

14 grudnia 2025 r. odbył się pod siedzibą GBiOK Jarmark Bożonarodzeniowy, była to doskonała okazja do zaprezentowania się okolicznym wystawcom oraz ich asortymentu. Przygotowaliśmy również w GBiOK kawiarenkę, a w niej przestrzeń do spotkań i rozmów, przy kawie i ciastku oraz świątecznym jedzeniu. Chcieliśmy wprowadzić w ten sposób, uczestników jarmarku w klimat Świąt Bożego Narodzenia.

14. Analiza Szans i Ryzyka

Wniosek główny

Gmina Borzytuchom ma dobrą pozycję wyjściową do rozwoju: stabilną liczbę mieszkańców (3

629 os.), niski poziom zadłużenia (670 tys. zł / 1,82% dochodów), aktywność inwestycyjną, potencjał turystyczno-przyrodniczy, tereny pod funkcje produkcyjno-usługowe oraz silne zaplecze OSP. Największym wyzwaniem jest zamiana atrakcyjności osiedleńczej na realne dochody własne: PIT, CIT, podatek od nieruchomości i opłaty lokalne.

Struktura wiekowa jest nadal korzystna (932 osoby przedprodukcyjne, 2 182 produkcyjne, 515 poprodukcyjnych), ale wymaga równoległego inwestowania w żłobek, przedszkole, szkoły, mieszkania i usługi dla seniorów.

14.1 Szanse rozwojowe

Poniższa tabela przedstawia 6 kluczowych szans rozwojowych zidentyfikowanych na podstawie danych z 2025 roku.

Nr	Szansa	Opis	Jak wykorzystać
1	Rozwój osadnictwa i wzrost wpływów z PIT	Bliskość Bytowa jako głównego ośrodka z dostępem do miejsc pracy, walory krajobrazowe i rozwijająca się infrastruktura społeczna (żłobek, przedszkole, mieszkania wspomagane) przyciągają nowych mieszkańców. Każdy nowy mieszkaniec generuje dochody z PIT.	Aktywna polityka mieszkaniowa i osadnicza: wyznaczenie terenów pod budownictwo, dbałość o dostęp do usług publicznych i komunikacji. Promocja gminy jako miejsca do życia.
2	Rozwój przedsiębiorczości, produkcji i logistyki	Liczba firm wzrosła o 27,4% w latach 2017–2021. Dostępne ok. 15 ha terenów przemysłowych w pd.-wsch. Borzytuchomiu oraz ok. 25 ha na pd. wsch. od ul. Żwirowej.	Pakiet inwestorski: plan miejscowy, dojazd, media, energia, rozmowy z inwestorami z branż produkcyjnych, logistycznych i usługowych.
3	Energetyka lokalna i obniżenie kosztów bieżących	Spółdzielnia energetyczna, magazyny energii OZE, termomodernizacje i wymiana źródeł ciepła mogą znacząco obniżyć stałe koszty gminy. W 2025 r. realizowano magazyny energii i termomodernizację UG z GOPS.	Fotowoltaika na obiektach gminnych, magazyny energii, pompy ciepła, modernizacja oświetlenia ulicznego, zarządzanie zużyciem i wspólne zakupy energii.
4	Turystyka, rekreacja i marka gminy	Lasy, jeziora, rzeki, szlaki piesze, rowerowe i kajakowe. Potencjał agroturystyki, turystyki wodnej, konnej i rekreacji rodzinnej. Jezioro Osiecko jako flagowy obiekt rekreacyjny.	Turystyka spokojna: pomosty, ścieżki, oznakowanie, miejsca odpoczynku, parkingi, toalety sezonowe, promocja tras rowerowych i jezior. Małe, konkretne projekty z widocznym efektem.
5	Silne OSP i bezpieczeństwo jako atut gminy	5 jednostek OSP, z których 2 (Borzytuchom i Niedarzyno) są w KSRG. W 2025 r. OSP Borzytuchom wyjeżdżała do 52	Magazyny ochrony ludności, łączność kryzysowa, szkolenia mieszkańców, wyposażenie OSP, lokalne procedury reagowania

		zdarzeń, OSP Niedarzyno do 25 zdarzeń. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.	na przerwy w dostawie energii, wichury i pożary.
6	Dobra pozycja finansowa do pozyskiwania dotacji	Dochody ogółem 36,86 mln zł w 2025 r. Inwestycje na kwotę 9,98 mln zł pokryte dotacjami w 78,48% – wysoka skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. Zadłużenie tylko 1,82% dochodów.	Utrzymać agresywną politykę dotacyjną, wybierając projekty obniżające koszty bieżące: energetyka, woda, ścieki, cyfryzacja, żłobek/przedszkole, drogi inwestorskie.

14.2 Ryzyka i zagrożenia

Poniższa tabela przedstawia 7 kluczowych ryzyk wraz z oceną poziomu i rekomendowanymi działaniami zaradczymi.

Nr	Ryzyko	Opis	Działania zaradcze	Poziom ryzyka
1	Wzrost kosztów bieżących – oświata	Wydatki na oświatę w 2025 r.: 16,14 mln zł (43,14% wszystkich wydatków), w tym 12,90 mln zł to wydatki bieżące. Rosnąca presja na budżet gminy.	Coroczna analiza arkuszy organizacyjnych, racjonalizacja oddziałów, kontrola godzin ponadwymiarowych, wspólna obsługa, poprawa efektywności energetycznej szkół.	Wysokie
2	Niewystarczające dochody własne wobec ambicji inwestycyjnych	Zadłużenie zaledwie 670 tys. zł (1,82% dochodów) to dobry punkt startowy, ale nie rozwiązuje problemu utrzymania nowych obiektów w kolejnych latach.	Równoległe z inwestycjami społecznymi rozwijać bazę podatkową: przyciągać przedsiębiorców, wspierać budownictwo mieszkaniowe, optymalizować podatek od nieruchomości.	Średnie
3	Presja przestrzenna i chaos zabudowy	W 2025 r. wydano 443 decyzje WZ oraz 10 decyzji LICP. Ryzyko rozproszenia osadnictwa i wzrostu kosztów dróg, wodociągów, kanalizacji i dowozów szkolnych.	Plan ogólny, standardy urbanistyczne, koncentracja zabudowy przy istniejącej infrastrukturze, ochrona terenów inwestycyjnych przed przypadkową zabudową.	Wysokie
4	Gospodarka odpadami i presja kosztowa	Wydatki systemu odpadowego: 1,13 mln zł przy dochodach 0,96 mln zł (deficyt). Poziom recyklingu 58%. Rosnące wymagania prawne będą dalej obciążały system.	Uszczelnienie deklaracji, kontrola nieruchomości niezamieszkałych, rozbudowa PSZOK, monitoring strumienia odpadów, edukacja mieszkańców i lepsza	Wysokie

			segregacja.	
5	Starzenie się mieszkańców i wzrost potrzeb społecznych	515 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. GOPS realizuje coraz bardziej specjalistyczne usługi: asystent osoby z niepełnosprawnością, opieka wytchnieniowa – rosnące potrzeby opiekuńcze.	Rozwijać Senior+, mieszkania wspomagane, usługi środowiskowe, wolontariat sąsiedzki i transport dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, Program deinstytucjonalizacji	Średnie, rosnące
6	Zbyt słabe wykorzystanie potencjału turystycznego	Strategia wskazuje potencjał turystyczny jako mocną stronę, ale jednocześnie podkreśla jego niewykorzystanie, słabą ofertę i niedostatek infrastruktury pieszo-rowerowej.	Małe, konkretne projekty: pomosty, ścieżki, oznakowanie, miejsca odpoczynku, parkingi, toalety sezonowe, promocja jezior i tras – widoczny efekt bez wielkich nakładów, promocja gminy jako miejsca atrakcyjnego turystycznie	Średnie
7	Zależność od większych ośrodków i konkurencja Bytowa	Mieszkańcy pracują, kupują i korzystają z usług w Bytowie i innych miastach. Ryzyko pozostania 'sypialnią Bytowa' bez własnej bazy ekonomicznej i podatkowej.	Tworzyć lokalne miejsca pracy, rozwijać usługi podstawowe, wzmacniać ofertę dla rodzin i przedsiębiorców. Koncentrować się na tym, w czym Borzytuchom jest szybszy i bardziej elastyczny.	Średnie

Legenda oceny ryzyka:

14. Macierz priorytetów

Macierz priorytetów – Gmina Borzytuchom

Tabela przedstawia najważniejsze obszary szans i ryzyk rozwojowych gminy wraz z oceną poziomu ryzyka oraz rekomendowanymi priorytetami działania. Zestawienie może służyć jako narzędzie porządkujące kierunki dalszej polityki rozwojowej, inwestycyjnej i organizacyjnej samorządu.

Obszar	Kluczowa szansa	Główne ryzyko	Poziom ryzyka	Priorytet działania
Finanse gminy	Niskie zadłużenie, wysoka skuteczność pozyskiwania środków zewnętrznych	Wzrost kosztów bieżących i kosztów utrzymania nowych obiektów	Wysoki	Finansować przede wszystkim projekty, które zmniejszają koszty stałe albo zwiększają dochody własne.
Oświata	Rozwinięta sieć szkół i przedszkoli, inwestycje w edukację i opiekę nad dziećmi	Bardzo wysoki udział wydatków oświatowych w budżecie gminy	Wysoki	Coroczna analiza arkuszy organizacyjnych, kontrola godzin ponadwymiarowych, racjonalizacja kosztów bez obniżania jakości nauczania.
Gospodarka i inwestorzy	Dostępne tereny pod funkcje produkcyjne, usługowe i magazynowe	Brak dużych inwestorów oraz niewystarczające dochody z podatku od nieruchomości	Wysoki	Przygotować ofertę inwestycyjną, uzbroić tereny, stosować lokalne zachęty podatkowe i aktywnie szukać inwestorów.
Energetyka	Utworzenie spółdzielni energetycznej, rozwój OZE i magazynów energii	Rosnące ceny energii i wysokie koszty utrzymania obiektów publicznych	Wysoki	Rozwijać energetykę lokalną, instalacje OZE, magazyny energii i termomodernizację budynków gminnych.
Gospodarka odpadami	Możliwość poprawy segregacji i doposażenia PSZOK	Deficyt systemu odpadowego oraz rosnące koszty odbioru i zagospodarowania odpadów	Wysoki	Uszczelnić deklaracje, kontrolować strumień odpadów, modernizować PSZOK i prowadzić edukację mieszkańców.
Planowanie przestrzenne	Rosnące zainteresowanie osiedlaniem się w gminie	Rozproszona zabudowa, wzrost kosztów dróg, wodociągów, kanalizacji i dowozów	Wysoki	Koncentrować zabudowę przy istniejącej infrastrukturze i chronić tereny inwestycyjne przed przypadkową zabudową mieszkaniową.
Demografia i usługi społeczne	Stabilna liczba mieszkańców, duży udział osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym	Starzenie się części mieszkańców i wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze	Średni/wysoki	Rozwijać żłobek, przedszkole, Senior+, mieszkania wspomagane, opiekę wytchnieniową i usługi środowiskowe.
Turystyka i rekreacja	Jeziora, lasy, Park Krajobrazowy „Dolina Stupi”, potencjał kajakowy i rowerowy	Niewystarczająca infrastruktura turystyczna i słabe wykorzystanie walorów przyrodniczych	Średni	Rozwijać małą infrastrukturę turystyczną: pomosty, ścieżki, oznakowanie, miejsca odpoczynku, parkingi i promocję lokalnych atrakcji.
Bezpieczeństwo i OSP	5 jednostek OSP, w tym jednostki w KSRG, duże zaangażowanie strażaków	Wichury, pożary, awarie infrastruktury, przerwy w dostawie energii i sytuacje kryzysowe	Średni/wysoki	Doposażać OSP, rozwijać magazyny ochrony ludności, łączność kryzysową, zasilanie awaryjne i szkolenia mieszkańców.
Cyfryzacja i cyberbezpieczeństwo	Realizacja projektu „Cyberbezpieczny Samorząd”	Ryzyko awarii systemów, cyberataków i utraty danych	Średni	Modernizować infrastrukturę IT, wdrażać procedury bezpieczeństwa i regularnie szkolić pracowników.
Woda i kanalizacja	Możliwość rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej z udziałem środków zewnętrznych	Wysokie koszty modernizacji sieci i oczyszczalni oraz potrzeba dalszej rozbudowy systemu	Średni/wysoki	Kontynuować inwestycje wodno-kanalizacyjne, ograniczać straty wody i przygotowywać projekty pod kolejne nabory.
Współpraca społeczna	Aktywność organizacji pozarządowych, KGW, OSP i klubów sportowych	Ograniczone zasoby organizacyjne części stowarzyszeń	Średni	Wspierać NGO dotacjami, udostępniać infrastrukturę, pomagać w pisaniu wniosków i rozwijać lokalne partnerstwa.

15. Podsumowanie

Raport, który został przedstawiony stanowi podsumowanie działalności wójta oraz całego samorządu w roku 2025. Został przygotowany w oparciu o dane ze wszystkich dziedzin obejmujących funkcjonowanie jednostki samorządu terytorialnego, a w szczególności: demografia, administracja, budżet, inwestycje, realizacja strategii, polityk i programów, realizacja uchwał rady gminy, ład przestrzenny, infrastruktura techniczna i społeczna, zasoby materialne i przyrodnicze, rolnictwo, oświata, ochrona środowiska, ochrona dziedzictwa i tradycji, kultura, promocja gminy. Rok 2025 należy ocenić jako czas dalszego rozwoju Gminy Borzytuchom, prowadzonego w warunkach rosnących kosztów funkcjonowania samorządu, wysokich oczekiwań mieszkańców oraz konieczności racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi. Gmina realizowała zarówno zadania bieżące, niezbędne dla codziennego funkcjonowania mieszkańców, jak i inwestycje mające znaczenie długofalowe.

Szczególnie istotnym obszarem działalności gminy były inwestycje. Realizowano zadania związane z rozwojem infrastruktury społecznej, edukacyjnej, drogowej, energetycznej, rekreacyjnej i bezpieczeństwa publicznego. Wśród najważniejszych przedsięwzięć należy wskazać budowę przedszkola w Borzytuchomiu, budowę żłobka gminnego, utworzenie i wyposażenie placówki Senior+, budowę remizy OSP w Krosnowie wraz z remontem budynku OSP w Dąbrówce, modernizację dróg, oświetlenia oraz prace związane z termomodernizacją budynków publicznych.

Pozytywnie należy ocenić sytuację finansową gminy. Pomimo znacznej skali realizowanych zadań, zadłużenie Gminy Borzytuchom na koniec 2025 r. wyniosło 670 000 zł, co stanowiło 1,82% dochodów budżetowych. Tak niski poziom zadłużenia daje gminie bezpieczeństwo finansowe oraz przestrzeń do planowania kolejnych inwestycji, przy zachowaniu ostrożności w zakresie przyszłych kosztów bieżących.

Największym obszarem wydatków pozostawała oświata i wychowanie. W 2025 roku na ten cel przeznaczono 16 138 858,77 zł, co stanowiło 43,14% wszystkich wydatków gminy. Oświata pozostaje więc jednym z najważniejszych, ale również najbardziej kosztownych zadań samorządu. Jednocześnie gmina zapewniała edukację dzieciom w szkołach w Borzytuchomiu, Dąbrówce i Niedarzynie oraz opiekę przedszkolną dla dzieci z terenu gminy.

Ważne miejsce w działaniach gminy zajmowała pomoc społeczna oraz wsparcie rodzin, seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Realizowano między innymi program asystenta rodziny, działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” oraz program opieki wytchnieniowej. Szczególne znaczenie miało objęcie pomocą asystenta osobistego 19 osób z niepełnosprawnościami oraz realizacja 2871 godzin wsparcia.

Gmina kontynuowała również zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. System wymaga dalszego monitorowania, zwłaszcza ze względu na rosnące koszty, konieczność utrzymywania odpowiednich poziomów recyklingu oraz potrzebę dalszego doposażenia PSZOK. Dokumenty wskazują na potrzebę rozwoju rozwiązań wspierających monitorowanie strumienia odpadów, modernizacji infrastruktury selektywnej zbiórki oraz dostosowywania systemu do wymagań prawnych.

Istotnym atutem Gminy Borzytuchom pozostaje system bezpieczeństwa oparty na jednostkach Ochotniczych Straży Pożarnych. Na terenie gminy funkcjonuje 5 jednostek OSP, z czego jednostki w Borzytuchomiu i Niedarzynie są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. OSP Borzytuchom wyjeżdżała w 2025 roku do 52 zdarzeń, a OSP Niedarzyno do 25 zdarzeń, co potwierdza znaczenie lokalnych jednostek dla bezpieczeństwa mieszkańców.

Rok 2025 potwierdził, że Gmina Borzytuchom posiada istotny potencjał rozwojowy. Wynika on z korzystnego położenia, walorów przyrodniczych, aktywności inwestycyjnej, stabilnej sytuacji finansowej, rozwijającej się infrastruktury społecznej oraz zaangażowania mieszkańców i organizacji lokalnych. Jednocześnie przed gminą stoją ważne wyzwania: dalsza racjonalizacja kosztów bieżących, w szczególności w oświacie i gospodarce odpadami, rozwój terenów inwestycyjnych, zwiększanie dochodów własnych, poprawa dostępności usług publicznych oraz konsekwentne planowanie przestrzenne.

Podsumowując, Gmina Borzytuchom w 2025 roku realizowała zadania w sposób odpowiedzialny, aktywny i ukierunkowany na potrzeby mieszkańców. Działania podejmowane w minionym roku wzmacniały podstawy dalszego rozwoju gminy, poprawiały jakość życia mieszkańców oraz tworzyły warunki do realizacji kolejnych przedsięwzięć w latach następnych. Priorytetem na kolejne lata powinno być utrzymanie stabilności finansowej, dalsze pozyskiwanie środków zewnętrznych, rozwój infrastruktury społecznej i technicznej, wspieranie przedsiębiorczości oraz wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności gminy.

Adres korespondencyjny urzędu:

Urząd Gminy w Borzytuchomiu

adres: ul. Zwycięstwa 56, 77-141 Borzytuchom

Godziny otwarcia:

Poniedziałek 7:30 – 16:30

Wtorek-Czwartek 7:30 – 15:30

Piątek 7:30 – 14:30

Dane kontaktowe:

telefon: (59) 82 13 16

fax: (59) 306 77 88

email: ug@borzytuchom.pl

adres www: borzytuchom.pl

Skrytka ePUAP: /1qv07aa9dn/SkrytkaESP

adres do e-doręczeń AE:PL-32954-57483-FRAJC-25

<https://www.facebook.com/GminaBorzytuchom>

GMINA
Borzytuchom